సుమనోల్లాసి నిశింబి. ఛంద్ర

వాసనాంక

1288

8985

వేదాంతగ్రంథములు

ఓం.

తత్సత్.

కందస్వామికృత

సుమనోల్లాసిని

&

చంద్రహాసనానక్

విశాఖపట్నంజిల్లా భీమునిపట్నం కాపురస్థులు తిరునత్తూరు ముత్తుస్వామి
మొదిల్యారుగారి ద్వితీయపుత్రుఁడు,

టి. కందస్వామి మొదిల్యారుగారివల్ల

రచియింపఁబడి, దైవాల పద్మరాజువల్ల యెత్తివ్రాయఁబడి
శ్రీత్రినాయక గోవిందరావుగారివలన రంగ, తాళములు వేయించి
వేముల రామస్వామిగారి ద్రవ్యసహాయముచే
ముద్రించి ప్రకటింపఁబడియె.

శ్రీమద్గురుతిరువత్తూర్
చిన్నస్వామిపరమహంస
శ్రీపాదారవిందార్పణమస్తు

రాజమహేంద్రవరము.
విద్యానిలయ ముద్రాక్షరశాలయందు
ముద్రింపఁబడియె.
1914.

శ్రీగురుభ్యోన్నమః.

విజ్ఞాపన

శ్రీమద్గురుచరణారవింద మధుకరాయమాన అద్వైత బ్రహ్మ
విద్యోపాసకులున్ను మద్గురుకరుణాకటాక్ష వీక్షణవిచక్షణ ఋగ్యజుస్సా
మతర్క వ్యాకరణ మీమాంస భాట్ట ప్రభాకర వేదవేదాంత అష్టాదశ
పురాణేతిహాస పఠితలులగు మహానేత్రులకెల్ల యీయుభయవేసు బయలు
వందు శిరస్సాష్టాంగ నమస్కారంబులాచరించి నేజేయు విజ్ఞాపన యేమన—

నేను పండితుండను గాను అతిబాల్యుడను నాచేత వ్రాసినదానియందలి
తప్పులు లేకుండుటకు గణయతిప్రాసలకు సహితమైన ఛందస్సు ఎరుగను.
నిజముగా యెరిగియున్న మహాపద్దతి యెరుగనివారియుందురు. ఆలాగున
గాక నేను వాస్తవముగా తెలియచేసుకున్నాను. నావంటి వెర్రివాళ్ళనే
ప్రాహాయదెగినది మొదలు నీవు కావ్యత్రిశేదము కరుణను సంపాదింపిం
చితిని. అట్టికరుణగో అహము యిహమునకు తెరువై షట్చక్రరులకు
నిరుతై అనహమునకు పరబయలై సాధుకులకు సమర్థై యిటులవిల
సిల్లె కావున అట్టిపూర్ణులకు భావగుర్తులున్ను భక్తవరులకు భజనరక్తి
గుర్తులున్ను యిందు తెలియచేసుకున్నాను. కాబట్టి అనంతకోటి సాధుస
జ్జనులు యావన్మంది యిందలి తప్పులను మన్నించి పుస్తకమును గారవించి
తాము ఆనందమునొంది నన్ను ఆనందింపజేతురని "కందస్వామి", వందన
పూర్వకముగా ఆనతిచ్చె.

అచలగురుపరంపర.

శ్రీమదఖండ సచ్చిదానందాతీత అచలపరిపూర్ణులైన శ్రీనిజగురు సాంప్రదాయకమగు శ్రీధరస్వాములువారున్ను అట్టి శ్రీధరస్వాములవారి ముఖ్యప్రియశిష్యులగు పూర్ణబోధస్థాపితులగు శ్రీమదాశ్రమమగు శివరామదీక్షితులవారున్ను శ్రీశివరామదీక్షితులవారి ప్రియశిష్యరత్నమగు శ్రీమత్కుంబాలూరి అప్పారావుమంత్రివారున్ను వీరిప్రియశిష్య తిలకమగు పరశురామ సీతారామస్వాములవారున్ను తరువాత తత్పరంపరా శ్రేష్ఠులగు శ్రీబొల్లాప్రగడ వెంకటాహ్వయుండను శ్రీవెంకటాహ్వయులుగారి శిష్యరత్నమణియగు శ్రీమత్తిరువత్తూర్ చిన్నస్వామి పరమహంసగారున్ను శ్రీమద్దేశికస్వాముల మానసపుత్రులున్ను బాహ్యప్రథమసహోదరుండున్నునగు టి. కందస్వామియున్ను యీయదార్థమగు అచలబోధమార్గమును ముముక్షుజనుల కందరికి సాధ్యమైనంత వెల్లడిగ తెలియునటుల ప్రకటించిరి.

సుమనోల్లాసిని.

గణపతిప్రార్థన.

ఏకతాళం—కరహరప్రియరాగం.

1 ఈశపుత్రా నేగరారా భాసురముగాను వేగం। దాసులకుదాత నీవేర మూషకవాహనధీర ॥ఈశ॥

2 ప్రేమమీరాభజనలందు స్వామినినుదలచకుందున। నామనోవాం ఛలందునసమ్మి నీలుగోరినందనా॥ఈశ॥

3 కాకనాడపురంబున యేకచిత్తముతో జేసి। పక్కవిధములాలకించగన యేకదంతాగజాననా॥ఈశ॥

4 కరుణకు పాత్రుడనువిన్మా, తిరుపతీశ్వరి కందస్వామి। శరవు నీవే యనునమ్మి, స్మరణచేసెను వేలెమ్మి॥ఈశ॥

ఆలప్.

చిన్నస్వామి పరమహంసా, చెన్నారయామఖ్యఅంశా। ఉన్నైలి రుగాను సగశా, యుగుకు వక్కాదముగసా॥ఆలప్॥

సజాస్త్రహం భడనకరం, మజానుతేవో లహాజమో। గజుల్ వుజాన: కామఅవె, సమర్ధూఅ పక్క ఆహుమ్మ్॥ఆలప్॥

కీర్తన.

కాంభోజి—ఆదితాళం.

1 రారనన్నిక బ్రోవవేమిర, ఆద్యగురునరా, ధీరా॥రార॥

రారనన్ను బ్రోవవేమి ధీరపరాకునికేల। సారసముగ నమ్మియుంటి శూరసుందరా॥

మరణజన్మబాధబాపి,కరుణతోనూ ననుబ్రోవనున్న। మరులుగొని వినువాను నిన్నుపరమపావిత్ర నిజసూత్రి॥రా॥

2 మిక్కిలాశతోడనిన్ను ఎక్కువా ప్రార్థింపగా నాదుఃఖమూలుబా పిబ్రోవు చక్కగానేమొా, యెక్కు వతక్కువాలెంచిన యెవరిపాల గునూనునేను చిక్కుదు ఇటుప్పైని తనువుగ్రిక్కినా నన్నేలవేగ రారి॥

3 తెలివిలేకజన్మమొంది తెలిసినిన్ను భజనజేసి। కలిమిబలిమి నీవే యూని కలునెంచితి। తొలుతినలెనె రాకపోక లేపాయ్యే సూచ నిదియని మొసుకువాతో తెలివినిగో నైక్యపరచితిని వేగ॥రార॥

4 కరుణతోనాకరముబట్టి పరమయగు బయలూనుజూపి తరు గుపెరుగుగాని పుర్ణనిన్నబ్బనంజా। నిరాకెయెరుకనుప్పుటించు వాగ లాకె దారియిదియని నేరుపుతోడానుదెల్ప సహజానపరజాన వేగ॥రా॥

5 చెన్నపట్నపురమూనందు చిన్నస్వామి కరుణామునందు వన్నె కెక్కు దక్షణామూర్తి మనమునందు। చెన్నుగాభక్తులాగూడి యు వకం దస్వామి మొరవిన్నవించి పరమహంస సన్నుతిచ్చెగి వేగ॥రాగ॥

దేవిప్రార్థన.

చాపుతాళం—ఆనందభైరవి.

(1) బాలానిమిగులసుందరము, వర్ణించనేవ్వరికి ననాధ్యము, యేలీల నైనా, నీపాలజడితినేను, ఆలోచించక వేగపాలించిబ్రోవవె, బాలప్రియముమనుండినేనిల, చాలుగానిన్నుకొనియాడితి,తొల్లిగణ బుషులనెల్లను మెల్లగను మేల్కొల్పినావట ॥ బాలా ॥

(2) వివిధచిత్రి విచిత్రిమూనినే। భువిని, మహిమా, వేల్పులు, మంత్ర మిూవె। కావరంబునజేయు, యుగావస్థలు మొదలు, కవనాప్రితి

జ్ఞలు, గల్పించుటకున్నైన । నీవెగాకను యితరులెవ్వరు, స్వయం
భూవలెగాన మెన్నను, సావధానంబుగానాదు భావమింపొంద
గొనియాడితె ॥ బా ॥

(3) హరిసూర, సురుల కెల్లాను, ప్రభువా ఆధారమైనిల్వగాను, స్థిరమై
నమార్గ ప్రయాణమధ్యమునందు । నిరభ్యంతరముగా, దరిజేర్చె
కర్తావె, వోరసిచాభిమానవృత్తుల చెండిమదికోర్కెలను సమ
యమునుండి ఫలితము, గలుగజేసెను చెండికామృడాని అంబిక,
॥ బాలా ॥

(4) అనంతనామములతోడా । సర్వజనులెల్లా నినుకొనియాడా । యె
న్నంగమతిమూలు యెన్నియున్ననుగాని । అన్నింటికిస్థితిలాయు అధి
కారమెనీవి । మున్ను త్రిమూర్తులకునైనీను, ఘనముగాతల్లివినీవై,
ఎన్నయెన్నో యుగములకు, అనాదినుంచున్నావెముద్దుల ॥బాలా॥

(5) నిర్మాలమతితోడ జగతి, బర్మాదేశపునరె ఐరావతి, తీరమందున
రత్నఖచితాలయములంటు, తీరుగనీకళలు మేనూవందగజేసి, బోరు
గొల్చి చతుర్దశ భువనాలుమూడింటాను జేర్చక, సారసంబుగ,
కందస్వామికి, కోరెకలునెరవేర్చు త్రిపుర ॥ బాలా ॥

జంటకందార్థం

నారద ప్రహ్లాదాదులు । ధీరతవహించి యెరుకయుత్పన్నంబున్
పెరిగిమరి నరుగుచోయును । నరసముగా దెల్పుమనుచు, వాసిష్ఠున
డుగా । పరుసములేకాదెల్పె నిట్లాగి॥

సరిలేని యీయెరుకా । దరిగానవలెనంటె । పారావారములెవ్వా
రికి సాధ్యపడలేదు॥

హరిసురాసుర యక్షకిన్నెర । వరులకైనను సాధ్యపడకను । గుర్తె
రిగ మూలంబులేని శరీరమేమియు లేనిదిదనిరి । వసిష్ఠునడుగా ।
పరుసము లేక దెల్పె నిట్లాగ॥

మిశ్రకీర్తన.

ఆదితాళం—ఆనందభైరవి.

(1) యోగిహోనా క్యాఫాయిదా। హైబారెగురోజీ యోగిహో
యోగిహోనాఫాయిదా క్యా। బాగుగను గురుకీలెరుంగక, రాగ
ద్వేషంబులకులోబడి। పైనడంబము లోనుశుక్కర ॥యోగి॥

(2) తాలబుల్ యిలమ్ కె మాఫీక్। బోలెలాహాసిల్ న శీహాతు
జాలముగు విద్యలనుజూపుచు। పాలుమాలుచు పొట్టగనుపుచు,
తొలితవలెనే తల్లిగర్భమున। తిరిగిజన్మించు యెల్లజీవులనే మనో
కదానా। యివ్విధాన, తన్నుతాను గన్నపిదపను యెన్నవలదా
వలీజన్మం। బిన్నమాటల కేమివేపును వేసెదను వెచ్చటికి
బోవునో ॥ యోగి ॥

(3) చష్మహై దెఖోదునియాం పెష్మసమఝోకాలసబ్। భస్మముగ
జేయుచును ఆశలవిస్మయంబై। ప్రాకృతినివీడి। శాశ్వితంబగు
గురుని వెదకుమీ। విశ్వాసమూకో శాశ్వతానందంబునొందుమీ
మోసమందకుమి। ఆశలకుపుట్టిల్లువె తుద గాశజెందియుపాశము
లచె। నిరాశవలె గాన్పించియితరుల దోచుకొను నేర్పెరిగి తిరి
గెను ॥యోగి॥

(4) సహీనసీహత్ హమారెకహో హైగురుధీరసె। వొపాహైమె చెలె
రస్తా అహంకర్తృత్వంబు నిలుపక అంతటను తానేకమందుంటె।
ప్రకృతివేషము కొన్ని దేశము మాత్రమెరిగుంటె। నిజగురిగొంటె
విదేహియై సర్వకార్యారము। మదినిదీర్చుట క్రమముగా నీదేహమే
నేననుచు కందస్వామి ముందరగానవచ్చిన ॥ యోగి ॥

౪. వంధ్యాపుత్రుండొకదిన
సంధ్యావందనముజేయు సమయంబునన్

వింధ్యాపర్వత దిక్కున
జంధ్యాలను వుణ్ణు పులందున తడిపెన్.

కీ. ర్తన.

బేహాగ్—ఆదితాళం.

నిన్నునీలో నీవుకనుగొన్న
తనివితీరన్నా అన్నిచిత్రము లారఖుసుసున్న.

1 నిన్నునీలో తెలిసి నీకన్నులముందరి దృశ్యజాలము, యెన్నరాని బహువిచిత్ర తనువుకే సంబంధమనుచును, అన్నిటను తానొక్క డౌనన్న, జనాన్కురంబా భ్రాంతినిరసన సూచనోరన్న । మన్మ ధావస్థలు గానమొదున వున్మణీకెన్న'। అన్నితానై దేనినంటక । కన్న చూపులకు పరమైవున్న స్వస్వరూపసాక్షికి । అనుభవము అపరోక్షమిదినిజ. ॥నిన్ను॥

2 పంచభూతములనెంచి కర్మసంచితముగు గాంచి, అంచితముగా । పంచశక్తులుమించి వచియించుటకు నింకను । పంచరుద్రులు లేక పొయ్యేను । యించుకంతైనా । యెంచకళలు సూన్యమాయేను । చంచలవృత్తి పొంచిచూడ గన్పించదాయేను । మంచిగురుని సేవ జేసి తుంచవలె నఘములన్నియును కాంక్షలన్నియు దీరిపోవును సాచనిజగురు దీక్షచేతను॥ నిన్ను॥

3 చూపుపవనము మననుత్రయమును పాపుగా నొక్కటిగజేర్చక యేవుమీరగ, హాటములాదిగ అపరిమితయోగములు సల్పుట, యెవ్వరికో తెలియదోరన్న । కష్టించుమేనును కాష్టపరముగ జేతు రోరిన్న । నిష్టలన్నియును స్పష్టముగ, యూనృష్టివోరన్న । గొప్ప కొంచెముగాక మరియిల, తప్పవొప్పులు లేక । ఆపోజ్యోతులకు ఆవలై యుండిన, భువన ఆకిగ్గణంటక॥ నిన్ను॥

4 ధర్మాధర్మము ఖర్మలేయని మర్మమును గ్రహియించి నీవిల । బర్మ దేశపు ఐరవతిదరి జేరికొని । నిర్మలుండా నై శరణనుచు ఆనంద మొందన్నా । పరుసములుమాని, కోరికలలో జిక్కవలదన్నా గౌరవముకోరకై, సరియుగాని నడతవిమమన్నా । దుర్మతులసహ వాసమెప్పుడు । సర్వ సమమనియెంచి ఆర్యుల నేర్పుమీరగ ఓర్పు గలిగి తీర్పరీవై అన్ని విధముల॥ నిన్ను॥

5 ముందు వెనుకం దెందుజూచిన ।సంశముతేకను నిండియుండిన।పొందు గను గురు కీలెరింగిన । జెందదూ జన్మాద్యవస్థలు । మందబుద్ధులు మానినిలుమన్న । సందేహామిడచి కందస్వామి గురెనినీవెన్న । అనం దుడానై చెందుదువు తా నంశ లేకున్న । కుంచసంపు మేడదాటి యెందునుంటివో నీకు తెలియదు । సందియము లేదు యీవాక్యము పొందునే జెప్పినాగురిపై॥ నిన్ను॥

ఆలక్ బం, బౌలా.

శంభోశంకర్ । దం, మార్నా । గుం, హోజానా, గాండ్కాదిడ్డి దర్వాజా బంద్ హోజానా । సహసారపుర చలేజానా । స్వప్రి కాశమే మిల్జానా । అజబ్ హోనా।మజా లేన, ఆలక్॥

ఆనందభైరవి—గురువందనం—ఆదితాళం.

వందనం, వందనం। శ్రీగురురాయా । వందనం, వందనం.

నందానమినగోను సుందగంబుగనేను । యెందెందు జూచీన । సం దులేకా । పొందుగ న్నిటయేక మొంది మీశ్రీతదివ్య । పాదాములకునేను ప్రదక్షిణముకోడ । కుందనంపు తస్వీరుపటములు అందమూ లష్టరుగులో బా చందనాద సమ స్తపాణము । బృందసజ్జన గోష్టిసల్పుచు కొందరధికా భజన జేయుచు । అనుగు తాళ పిడేలు మృదంగము దరిచూచు । వీణెగాన వినోదవిభ్రమ లొందుచు ఆర్మణి తబ్ల జబర్ద స్తీలాడింపుచు । అంగ వంగ

కళింగ మగధ ,మాళవ,మత్సర ఘూర్జర, కేక యా కోసల, విదేహ, విదర్భ
పాండ్యా,పాంచాలము, బర్బరా సింధుసౌరాష్ట్రములు నేపాళము వీరాట
కర్నాటక దేశములు డిల్లి, ఆగ్రా, బనారసు, మక్కామ దీవులలోననైనను
నొక్కరూపుతో సర్వకాలము దిక్కులెల్లను బిక్కటిల్లగ ప్రాకృతిక బహు
గోప్యమైయిటు బరగుచుండిన నామనిజగురు పొంమగను ధరకందస్వామి
జెందె నియాందానందం॥ వందనం వందనం శ్రీగురురాయా వం॥.

జంటకందార్థం.

గురువర నామనిరోపల అనిమరయని యోటిముల్లు।
కరకరలాడేగ పరుసదంము లేకుండగ దరిజేర్చుము శరణు శరణూ!
పరమగురుసాంద్రా భావా భావరహితా దేవేంద్రా।
మీరాలేనన్ను యిపుడు ఆదరించకున్న వేరెయింకొకవారు లేరే
యీజగమందు నారెనాను తిరుగి లేనికి జేరుకొంటి
ని మీపదాబ్జము కోరెకెల్లనెల్ల హాయియించెడి పరమ
సూత్రం బెరంగింపుము॥ పరమాగురునాంద్రా భావా। భావరహితా
దేవేంద్రా॥

జంటకందార్థం.

కందము అర్థముజెప్పిన, కందార్థం బౌనుమెరుక సందియుమీమణి
సందేహరహితమహాని మెం దెందుం మనసుగలవో అందుకుపైగా
వుందిను కర్తనాశమైజనగా,
ముందుకర్తయై మెరుక గ్రంథ గాధలాసర్చి వంధ్యాపుత్రుని పగిది,
తందానెహతమయ్యె—అందుయుందనుజ్ఞప్తి నాశంబంది బయలై
తేజరిల్లగ బంధనలనొంమటకు సూక్ష్మమొంది గలదను మృషను
నమ్మక అందుకుపైగా అమరికర్తనాశమై జనగా॥
ఆ॥ జోమతిత్తులతోడ నమమను నాజాడు పుడమిభ్రాంతి కెల్ల పెద్ద

పీడ। అసంగుహారిన ఘటము గసువాయెమునగోటు। తేటతెల్ల
మిదియు తెలియవలయు॥

తేవారము.

పరమగురు నీమచరితం! సురగనాజన్మరహితం।
సరిగునా నీమువిహితం। తెరపుజూపించ ఫలితం।
మరువకా నన్నుబ్రోవు, పరమసూత్రవిదాన, కరుణార
సాపూర్ణ శరణంటి గైకొనుము॥ పరమగురు॥
గురుని నెరకరుణకును, సరియు నొకపరమపద, మరియు లేదరయగను
ధరను పరికించిరా, మరులుకొని సిరులకును పరులమదిదరచుపని,
నెరచుకొని దిరుగుచును, దరిజేరరెంతిరా॥

ఫిర్—ఆది, ఫీలవా.

(1) హాఃరె గురోజీ హమారే దిల్కు, బిల్కుల్ సంతోషంబయ్యో।
తేరేసజర్ మైకి హిందేఖతో వహాఃఖుదాకర్ రుజువయ్యో।

(2) భ్రాంతితీరువేదాంత సారుని యేకాంతంబున గూడున్న। కాంతుల
కావలకాంతి గాకనేయింత అంతియనరాదన్న। యెంతవారికి దీనం
తు తెలియుటకు చెంతనుండి మదిపీడనిది। తంత్రాలు మంత్రాలకు
నెల్లా సుంతైనా స్ఫురివ్వనిది॥ హిఃరె॥

(3) రాజయోగబాటందు ఖడాకిర్ రిమ్యాకీర్తనల్ పాడెదను। అజీసె
మేరాదోడక్ సున్ని మజాలోనే మునిగుండెదను। హాజూరుమ
ఖ్యను రాజపోషకుతో తేజీతురగము వాహానము। క్రొజ్జాశ్రీపురు
షాదులుగాకను ముజ్జగంబులరా ముంచెదను॥ హిఃరె॥

(4) నల్పుచున్నరు బాల్యవృద్ధులు సద్గురునామ సంకీర్తి। రూపములే
కను సర్వచరాచర వ్యాపిస్థివిసద్గురుమూర్తి। సాకారుని గొల్చుమా
త్రమున తనువుజెందు లాభముమాత్రం। యేకాకృతియైయున్న
దేవుని యెరిగియుండడమె నిజసూత్రం॥ హిఃరె

(5) భూమిలోపల చెప్పకొనియెడు సుమహామహేశ్వర నాగోత్రిం। లోకమాయలను గడపినిలిచిన కాకినాడ పుణ్యక్షేత్రిం। పాడెను కందస్వామి కీర్తనాగూడెను ఆర్యులసన్నిధని। వీడెనుబంధను మోక్షము రెంటిని చూడకెంతరములో నెమ్మదిని॥ హిం; రె॥

క. శృతి మాత లయము జనకుడు హితపుగ సభలందు భజనస్తుతి రాణించుచు। సుమతులెబ్బయినను ఘుడియాగో, మతిసమ్మతినొంది తనువు మరతురు ధరిణిక.

జంటకందార్థం.

పది రెండువత్సరంబులు మదినింపుగ గురుని సేవ బోధనుకొనితా। పదిలముగు ద్వాదశాక్షరి యెనుటరుగని లేనియెరుకా। అదియె శోడాసి, నాదతుదలో సన్నియుగోసి। మొదలు తుదయును లేక వుపాధిబ్రిహ్మముగాక సాధనాతీత ఆగమమేమియునరాక। దుశ్శ్యబయంలు కవ్వలై వేశ్యాభిమానము సూన్యమై దాశ్యారహస్యము లేక సర్వోపాస్తులకునాస్తి యూనరావస అదియెశోడాసి నాదతుదిలో సన్నియుగోసి.

కీర్తన.

చాపుతాళం——ఆనందభైరవి.

(1) గురుసేవ దొరకెనునేడు మరపుతెరపూలు లేవందువూడు। కారగృహాముపంటి సంసారవారిధిని చెరెయించి దరిజేరెన్వరికైన సా

సరిగునను యెరుకనిక దాటుట తెరమయగు గురుకరుణవలనను, పరిపరివిధములను మాయల బొరకనిలిచిన స్వానుభవులకు ॥గురు॥

(2) పదపాడె గురుసేవను జేయును గర్వమదము లణచవాలెను। మదిని గురుధ్యానము ననుసరించియుసర్వ కథలందు నినాయుసంకీర్తనంబును ను।

పృథివిగగనము కావనీవల కిదలకను నిలుచున్న పూర్ణము।
అదియేపిలో నవలగలదను త్వంపదార్థము రహితపరచిన ॥గురు॥

(3) పంచముద్రలందునా గాంచిన చిత్కళంచితముగనిలుచునా।యెంచి
వీటినన్నిగాంచి సంతసేవు గానవచ్చి పిదపసూన్య మైపోవును,
వంచనేమియులేక స్వానుసిద్ధమై యపరోక్షమై। యేకాంతులు
నులేనట్టి బయులను సాచబాటిది జూచుకొనుమని ॥గురు॥

(4) తనువునను తలివండి శ్రీమూలం యెంచినన్నాలోచించ నిర్మూలం
గానవచ్చిన సర్వలేని యీచిత్రము లేనిదె గానుచు తానందేకమాయి
ఘనమగు ష్ఠృత్క దృశ్యంబుల విడగగిపు యీబోధయందలి
మనసునాకనమైం జపులు తిన్న జేరుట ఖాయమనియెను ॥గురు॥

(5) ధరినాంధ్రి దేశము మాధ్య భరతిఖండము లాదిగమిథ్య। పరిపూ
ర్ణ గురురాయ కరుణారసమువలన యెరుకకీలును దెలసి సరియాని
ద్రృఢవాడ,
చరిస్తు సకలదేశంబులు హరిస్తు సర్వపేకిలను। కోరికిందున వాం
చలేకను కిందన్నామిగ దారిజూపెను ॥గురు॥

ఆదిశక్తి ప్రార్థన.

కేదార—ఆదితాళం.

(1) శ్రీమనోహరి. త్రిపురసుందరి. వేగనన్ను బ్రోవనమయము పంక
జాక్షి శంకరిసతి, యింకనీవెగతి।శ్రీ॥

(2) అతివేడుకతోనినువేడా, గతిజూడవెనాపాలితోడ, సతతంబును
నన్నాపాడ, అతిశయించకను నన్నుకూడుకొక సుతుడనుచును మతి
నెంచుము॥శ్రీ॥

(3) భువనములకునెల్లసాక్షినై, భవపాశంబులు హరించుటై, సావధా
నమిదినన్ను బ్రోవ మిటకు. శ్రీ శివకామసుందరీ జేరి నీదు దటకీర్తి
నొసగుమ్మా॥శ్రీ॥

(4) జ్యోతిస్స్వరూపవునీవు, సద్ఖ్యాతిగ వెలసినావు, కీర్తిగనినుగోనుతావు బహుకృతార్థులుగ జేశావు, సూతివ్యాసవాల్మీకపుంగవుల ఖ్యాతి మీరగను యేలితివనింటిని॥శ్రీ॥

(5) స్థిరముగ బర్మాదేశం, ఐరావతిదరినివాసం, నిజపరమభక్తులకోసం, యిటువెరిగితినేకొన్నిదేశం, హరిహరులకన్న గురుశ్రేష్ఠ యిరువొందిగ నీసరిమరియికవేరే లేరని స్థిరంబుగను కందస్వామి దాసుకు వరింబులొసగెడి, పరమపావని, పాపవిమోచని॥శ్రీ॥

జారినారిలక్షణం. ఆరభి—ఏకతాళం.

(1) యేగజారనారిలక్షణము, విభచారి, దారియిదేర॥యేగ॥
చోరి, చేసుకతానుబారి, అనుగుతెమాటకారి, చూచితెపదిసారి, జగడము బదిగోరి, తిట్టునుదిట్టదేరి, కొట్టునుఆజ్ఞమీరి॥యే!

(2) పతిని, విషతూరుముందుగతిని, తెలియాకపరిస్థితరతిని, ఆలోచిస్తూరు తమమతిని, నన్నికాళ్లకుసమ్మతిసి, చెలగుదురుయాక్షితిసి, మలగూదురు తమసిద్ధపి॥యే॥

(3) సాదా, నడతాలువిషువరాద, జూచితెవర్వుపోద, బుద్ధిజెప్పినేపై వాద, కందస్వామిమాటకాన, వష్టమనూనుమీయాకోర్ధ॥యే॥

జంటకందార్థం

భ్రాంతియొజస్మకారిణా। కాంతియు, యీకాంతచర్య। యొంతనుతిం తుర్। వింతలుగల, యీసృష్టిని, చెంతను గురుమూర్తినిలచి అంతాముఖ్యనెనూ। సంతతమూను॥

యిడమరుచకనెనూ। మంతినముసనీవు శాంతుడై యుండిన। వింతలన్నియుసిడిప। ఆగింతికంగాను. అంతరించును। యింతజగము సుమంతమరువకు। అంతరింబుల। గిన్ని లేకఅంతకోటులు, జంతువులు, జంగమస్థావర। మంతాముధ్యనెనూ। సంతతమూను। యిదమరువకనెను॥

చతుర్భాషాకీర్తన. కీరువాణి—ఆదితాళం.

(1) పరాత్పరా నినునమ్మినవారలు సరసక్రియాశూరులు।
మదినిఖచ్చితాపరిచుధీరులు।
హృదయఖల్మిషా రహితఆర్యులు।
సాధనసంపత్తుల జోలిమకొని చల్లగుండ్రుఘనులూ॥ప॥

(2) మూహక్ యనె షమ్‌షీర్ వురాకర్ దోజక్ కుమారో।
మగ్న బాదర్ కు బోలోధీరో।
సద్ధహాక హేతో క్యాఫికరో।
హాక్కల్ మారి హాతిమెల్ కర్ హాటావో సర్దారో॥ప॥

(3) వాలఘుత్తిల్ పరిశోధం పండ్రితె కిరుక్కురారు కడవుళ్।
నెల్లస్తోత్రింబు సైటు అవుర్ గళ్
మొళ్ళయాపార్తు కొంగొనింగళ్
చిల్లగవెల్ల్వుల నెల్లగొలచిన, కాలతకొదువాడు।
కారణంచుమన్మా వుమువాడు।
అదుక హోయింగెవండె నాన్వార్।
మొమువఆలోచనపణ్ణయ్యార్।
తుదకుమూలంబులేక పోయ్యార్॥ప॥

(4) హూకెక్ కోఫ్ మైవిత్యే బిల్ట ఎనియుబ్బుచు గర్వముమాను।
ఆల్మైటీ గాడ్యనిబూను।
వాట్ వ్రిఫిట్ బై వర్లాను।
నోక్లుమెటు వైటకమ్మూను।
ఇఫ్ యూ ఫరగెట్, మొునటకీతినే, పృథ్వినిజన్మమొందు।
గారవా గారవంబులందు।
మదోన్మత్తు కలడ్లగానకందు।
నిరామయు తెలియ మోవకందు
కాంణగురు సేవాగ్రహ పరశ్రేష్ఠలాకునొందు॥ప॥

(5) బందాహలుం నావందినమిదిగో సుందరాంగి గురురాయు।
యీపందల బ్రితుకులుతీయు।
నీయందు లీయునును జేయు।
నదనమ్మియుంటి సహాయు।
మదిసంశేలు నివృత్తాయు।
చూడగానుతుదికును మాయు।
వాదనభేదన లేనిపదార్థము ప్రితిఫలించె నెవ్వోటు।
తుద కందస్వామిదేమాటు।
నీయందున్న దేబాటు।
ఘనమందబుద్ధులకు కోటు।
ఫలమొందెను వారికోటు।
పాపంములకును యిదర్ఘూటు
ననుగూడెమువారికి వాటు।
ప్రీతితోడను సర్వకాలము స్మరణసేయుమీనోటు॥పరాత్పర॥

హింమస్తానికీర్తన.

కేదారగౌళి—ఆదితాళం.

(1) దేఖోసఖినికలెబాజార్, సుఖదుఃఖమెసమబేపార్, భాయిహో॥ సుఖ మెసమబేపార్॥

(2) ఆఖోంబీచమెుఖడి చెంబేలీ। దేఖో భాయిరంగేలీ। యేకఫ్రాకసేవుఖడ దియాదుని మహాతేజోవాలి బాయిహో మహాతేజోవాలీ॥దెఖో।

(3) దండకమండల ధరీకృపాకర ఢూండో భాయి యినమైదాన్మె ఛండి మాయతిృమూర్తి నపాయసునోనసి హాతమె॥ భాయిహోసునో ననీహాతమె॥ దేఖో॥

(4) వుహా క్షైమన్మె ఆపకృరీనే, భేషకుమ్మలాజాకరలే కషిష్పవనకూ కోషిష్ కరినానిషానికోషన్మె భాయి హైనానిషానికోషన్మె॥ దఖో

(5) మాయిూయిచ్చ భాయిసచ్చ అక్షసూనకిరిమతిబచ్చా॥ హాయి! హాయిమైఁ క్యాబోలుం యిసమనియాఁ సబకచ్చా భాయిహో దునియాం సబకచ్చా॥ దేఖో॥

(6) కందస్వామి హృదయకమలబిహారి దందఫంద సభిసఫాయి! బందా పూూకర్ రచనకియాహై సునోమేరాభాయి భాయిహో సునో మేరిభాయి॥ దేఖో॥

కీర్తన.

కేదార——ఆదితాళం.

(1) సిరిబుద్ధారా యీరాతినువు! పాటినెంచిమాడుంగాను పసలేనిమనువు॥సిరి॥

(2) వాలుమూలిన గిర్వమేల కలుదలియాకి వెయివేల పేలంగనేల చాలునిప్పటికైనగోల తెలివితెమ్మాక నేర్పాప కూలుమో! బాలా॥ సిరి॥

(3) సుందరిమైపట్టిరుణి దీనికెందాకోయాకించి గూలిగెప్పినెణి! వందసమొుదరించుశరణి! బహుగబంధావుడ బోవనేదినెమరణి॥ సిరి॥

(4) పెక్కుబల్కులుబల్కనేల, ఎక్కిక్కిందూమించికున్న గలిగున్నలీలా! ముక్కునత్రొ తెలియవేల! చిక్కుపిడదీతిచేసిటి నెక్కుడగుబాలా॥సిరి॥

(5) యిరవదైదింటికైపెగ, మరుగునెరిగినవారికె పరమాత్మసైగ గుర్తునిమవక మనెనిజాయిగ! ఘనముపరమానందమునొంద వర్ధిల్లుహాయిగ ॥సిరి॥

(6) శివజీవులైక్యంబుజేసి॥ భువిని అంటిఅంటాకున్న అమలపరికాశి॥ ద్వివిధరూపములానుబాసి, భువిని కందస్వామి వాక్యమనుభవము జేసి॥॥సిరి॥

హిందుస్తాని.

దేశీరాగం—త్రిపుటతాళం.

(1) తెరాదిల్ కుషీసెచలావో ఖుసీమెభలాయే హితేరా, సలామత్ రఖోమె॥ తె॥

(2) జలావో అసాచా, పిలాగూరువాచ, ఖలావోమలీదాబులామేర బచ్చా॥ తె॥

(3) ఖటావో చెగ్గుస్కు, బిగావో అక్కలుక్కు లుటావొషహాక్ పాఘ్డు టాసమఝుమన్కు॥ తె॥

(4) సభీకామపూర మత్కుభిఖోమమారా, నభీజానో తేరా, సబక్ హోతె హజారా॥ తె॥

(5) బందాహోకర్ ధ్యాని, దంధాఖోడాజ్ఞాని, గేందనలెనమాని, కంద స్వామిదివాని॥ తెరా॥.

శేహానా—రూపకతాళం.

(1) కరుణై పార్కతిరుణమిద్దె, కంచివరదరాజాయెన్నై, దురితములను హరముజేసి, నిరతము పరిపాలింపిల కారణ్యదై వమునీవని, జేరితి నీమరుగునిపుడు సారెకులక్ష్యము నీయందారయలీనంబుజేసి॥ కరు॥

(2) పలువిధముల నీదుపాద, భక్తిలోననన్నిశము, దేలించుము లక్ష్మీ నాథ, కాలునిపరమునజేర్చక, స్థూలముసూక్ష్మము కారణ,కలిమి యుబలిమియుధారణ, మలనాడేసుకనేను మెలుకువలోదారబోసి

(3) అరుణాచలగిరివాసా, నీమరుగేగోరితి మహేశ, త్వరితము నీకరు ణారస, భరితునిగాజేయుపోష, నిరతము ఓరుపుతో నీచరితము గరచుచునుంటిని, పరితాపమునొందింపక,కరివరదాబ్రోవనేను॥ కరు॥

(4) వందనమిదెజగద్రక్షా, సందమొంది నీదుదీక్ష, నొందురీతిజేయు సర్వనామపరోక్షా, బృందముసందడి శాయగ అందునుగోవిందా యను కందస్వామిపబ్రోవ, సందియమేలింది రేశ॥ కరు॥

చతుర్మ్రశ్రి.

కిమాచరాగం—ఆది.

1 జానో జానోబె జంగల్ దివానా, తిన్కొమన్కా హై సోనె భిఛాన
ఙ్ఞాని॥ జానోబె॥

2 పంచసమభూత మిలనే సేస్థాయి ।
పాంచయూహ క్మే లగ్కే పరాయి భాయీ॥ జానోబె॥

3 తేడివళిపార్తు మూాడిక్కో వున్నాయ్
అదుమేల్ వేష క్కె మేడై లెపరశివాయ్తోగై జానో॥

4 యూషుడ్ ఆల్వేస్ నో యువర్ లైఫ్ వేరీజిట్
లాసైమ్ వాట్ హేపెండ్ బై ప్రియర్ పాఫిట్ టేక్కేర్ । జానో॥

5 సౌందర్య సుగుణాతీతపరము
బంధమిడి కందస్వామందు బరిగెకువిధము॥ జానోబె॥

శుభ లేక.

కాంభోజి—ఆదితాళం.

1 శుభ లేక యిదిగోనుడీ । ఓ హితులార, రభసామీాడరు దెంచుడీ। శుభమహోత్సవము చేయబూనితి, దబ్బునను మీా రిటకుజనిపర విభవమును కర్ణకన్నుల తుదప్రభువు నవ జ్మానసముననుగను॥ శుభ॥

2 మృషవత్సర భాసమాసమున । లత్వార్థమెరిగిన ద్వందనా స్తినివార వారిమునా । అంధకార తేజరహిత సృష్టిపూర్వమునా । రక్షణిగాని సాక్షిలేని నక్షత్రితిథిలోన॥ వేషభాషలు కాలనస్యము, సర్వ శూన్యంబై నఘడియలో క్షేమజంబుగ విందుదల పెట్టుందముగ పందిరిని వేసెద॥ శుభ॥

3 ధరణిపీఠము గగనమే టాపు । ఆలోన పిండాకృతినిచాలా మహి మలనుజూపు । మేఘంపు తెరలు తారజారలు, తోరణాల్గాపు ॥ గి

రులు ద్వారములు మహాప్రచండ పంకాత్తోపు | కైరవామిత్రుడు నుభానుడు కళలనిచ్చెడు జ్యోతులై | బహుపురుము మెరుపు కటకబిజలను గానవాయుద్యములు జరుగును॥ శుభ॥

4 సర్వమిత్రత్వ గోత్రములోన | మొదలేయూరిన వంశమందున కీర్తిపొందిన | అంటంటకున్న యింటిపేరుతో ప్రభలుచూయున్న| నిదానమూనె, దానమిస్తురు వారిగనుగొన్న | గర్వమెరుగరు ఆర్య ధీరులు వృషమనే దేశమున నెలకొని చురుకుతో విదేహాధ్వారై పరమునెరుకా చేయుగురుని॥ శుభ॥

5 చందనాకుసుమ తాంబూలమును |మందహాసభరితులై చేకొనియు జనవలెను | పొందుగను పరమహంస చిన్నస్వామి కరుణేలను | సందడిగ సన్న్యాస్త్రముచు భ్రాంతులు వీడిపోవలెను॥ వందనంబొనరించి కందస్వామియిటు బృందమున నిలచి సందడీ జేయుటకు వ్రాసెను బందిలేదిది యితరజనులకు॥ శుభ లేఖ॥

స్వస్వరూపసంకీర్తన.

నాదనామక్రియ—ఆది

ఎన్న డెరుగని చూపుజూచితె వున్నదినున్నావె |
అన్ననే నేమిసేతునోయి, విన్నపం బాలాలించవోయి॥

1 మన్ననతో కష్టించిపెంచినా తనువునె గానంటి | మున్ను జన్మించలేదనంటి, పైని జన్మంబు కల్లయంటి | షట్శాస్త్రంబుల ఖర్మల కంటక విడుదలపడ్డాను | జనుపు పుడమిలో గల్పినాను, వడిగనుడి పాటును దాటాను | కోటిసూర్యప్రకాశ తీత్రమై ప్రబలుచు నున్నాను | కన్న దిక్కేవరు లేకపోయె, అన్న నేనేమిసేతునోయి, విన్నపం బిటాలించవోయి॥

2 ఆదిమధ్య అంతంబుశూన్యమై, పాదుకయున్నాను | మేదినికి నేను గానరాను, సర్వదా యేకమై యున్నాను | చిదాత్మనుమీరిన వెల్గు

నేను, సదాగురు స్వరూప మిదిరేను । ఆవరణ విక్షేపశూన్యమై
అవాఙ్మానసము, ద్వందత్రిపుటాంతర్గతమూన । సనాతనజ్యోతిని
గనిపెట్టి । గగనమును సరిగ వగలగొట్టి । మిగిలినది లేకపోయె
నిట్టి । నిశ్శబ్దము సాక్షలోగనిపెట్టి । ఎరుకకు మొందున చోటులేక
నట్టిగిరిపోయెనోయి । అన్న నేనేమిసేతునోయి । విన్నపం బిటా
లించవోయి॥

3 శుద్ధస్ఫటికసంకాశ రహితమై బోధకుమీఱినది । సదామది చింత
సగానిదది । ముదమునను వేదము కంతమై । గుదులు వీడెధా
ప్రకారంబై । హృదయగ్రంథి వీడియ చలంబై । మదోన్మత్త
తనువీడి గురునింతో సదా మెలగియుండి । సాధనలజోలి మొదట
చెండి । చూడ బ్రహ్మాండము నిండుండి । ఖండయోగంబు కంద
కుండి । శోకమోహములులేక యేకమై, సకలము పూర్ణంబై ।
ప్రకృతి భోక్తగాక నిజమై । వికృతిహాంకృతియుగాక సరియై
యిందలి సందియ మెందుగల్గినా । కందస్వామిముందు।అనుభవము
అడిగ తెలియవిందు । తిరుగరానట్టి పెద్దమందు । విద్యలకు గాన
రాదుమెందు । సుందరీమణి పొందువిడపి బయ లుండజూపుచుం
దు । అందునా నేనులేకపోయె । అన్న నే నేమిసేతునోయి । విన్న
పం బిటాలించవోయి॥

జంటకందార్థం.

వాసనద్రవ్యంబుల యూపాశీన వాక్యందుబాగడ సువాసనపట్టా,
రోసాలు చంకపెట్టుక కూసేరిల కొంతమంది భాసురవార్తల్ ।
ఆశనువిడని మోసావధూర్తల్ దానాలమంచును వేసెరుపుస్సాలు
జేసిరు కాసూల వాసీకరణవిద్య.
వీసమలో పిరలమునసులు తోసివేయును దొంగతోవల పాశ

మనునది తుదను తిట్టిగాసినొందుట నెరుగిజాలక భాసూరవా గ్తల్
ఆశను విడని మోనవర్ధూర్తుల్ ।

హిందూస్తాని॥

కేదారగౌళి—ఆది.

ధ్యానకరానా హై । పవనమొ, ధ్యానలగానా హై।

(1) ధ్యానధరోనా । జ్ఞానసమర్థునతీ నలోకసహిం భజన । దీనదయాళు
సిమనమేదలచిన లేనిభ్రాంతులలీలలుమాన్పు॥ధ్యా॥

(2) ఔటత్ మాయా హారీవహాయా । ఆయాహైకాయా నగరీ । కా
యామీయా ఫూలఫలంగ్ ఫర్ సోయ ధరిపర్ మాయనుచెంశిన॥ధ్యా॥

(3) భాయిబిరాదర్ అపక్ జోరూకోయినై । ఆవెలఖ ర్కె।మాయాధం
ధామనకుపట్టుకొని స్థాయినివ్వదని రోయకమనమున॥ధ్యా॥

(4) పీరొహై గంబర్ వలీఅఘోరీ అవధూతాఫకీరి । కర్కెముబోలగ్
కర్నె సెతూఅప్ సూన్ హైరాకర్ ఆఖరుచడలక॥ధ్యా॥

(5) జ్ఞాననిష్టసమాజమె మిల్కెభాసుమంటపస్థాన । కౌనఖడాహైపునే
అర్థుడని కనిమనంబునను సనాతనంబగు స్వప్రకాశమును॥ధ్యా॥

(6) బందాహైరాకర్ కందస్వామిభజె సుందరసద్గురుచరణం । యెందు
జూచినయేకరూపమున సర్వదోషములు హరణంనిజగురు॥ధ్యా॥

కీర్తన.

భైరవి—ఆది.

తామసమేరా—నీకు రారసామిమొ్రక్కెదను

(1) పేరిమితో వేగిమేను పామరముబాపవేర॥తా॥

(2) అవనిలోనన్ను గావ అరిమరిలేలదేవ ।
భువినిదాసులబ్రోవ । వెలసినసదాశివ॥తా॥

(3) యెంచుకుచల యున్నాపె । సంగుదెయ్యామిదాపె।
వందనమొనరింతు । నిందబాపసుందరాంగ॥తా॥

(4) చక్కనినీదుపద । మొ్రొక్కి సేవజేతుర ।
నిక్కముగానునను । మక్కువతోబ్రోవనీకు॥తా॥

(5) పొందుగరాజన రేంద్రి । పురమున వెలసిన ।
కందస్వామినిబ్రోవ । సందీయమునీ కేలర॥తా॥

సీ. చెలువొందభాస్కర కిరణముల్ భుజియించు
తీరసనుస్న యో త్రిపురకాళి
గులుకుకుచంబులుగొబ్బి పువ్వులచెంప్లు
నాభిపొన్న గాన ఝూంకరాళి
ఇలననేకగతుల దుర్క్ దృశ్యమైనట్టి
ముఖవిలాసంబు కన కాత్రిశూళి
కలువదళంబులు కలికినీనయనముల్
నలరుసింహా నమము తొడలుకదళి

గీ. మెల్లకాలంబు నిమదలతు సూక్ష్మనాళి
పల్లవాపాణి స్మరియింతు మహాంకాళి
యేలవలెనన్ను యీవేళ బాలకాళి
కలుషవిహారి మృదుకర ధరకపాళి.

గీ. భూతలంబున హితమైన కాంతిదాన
మతము వ్రతమును భంగంబు పరచుజాణ
సతతమును వెతనుబాపవే సమరసాన
ఖ్యాతిమీరగ రతినొల్పు మందయాన.

గీ. అతివ సతతంబు మతిలోన వెతనుబాపి
చతురతలు మీరి రతుల సమ్మతులగొలపి
నుతులుగావించి ఖ్యాతిగా ప్రీతిగొల్పి
వ్రతము చెల్లింమునేను యీయూస్పహాపి.

శ్రీ మద్గురు చిన్నస్వామి పరిమహాంసకృతి.

(1) కపాలారేవం దేమాతరం। సహాయకారిభూషణం। మోహాది భ్రాంతినాశనం। యిహాయసౌఖ్యరంజనం॥క॥

(1) ధరానరుల్ సురుల్ మునుల్ హరిహరామహేశ్వరుల్। తరాతరంబు దీనిమహిమ తెలియలేక సమయుగుల్। నిరంతరం బుపాసనంబు జేయుధీరమతులకుల్। వరంబులిచ్చు వేగముల్॥క॥

(3) ఘనంబుగల్ మనంబునల్ సనాతనస్వరూపినిల్। గనంగజనును సర్వపాప ధ్యానపూర్వకంబుగల్। దినేదిన క్రిమప్రికార క్షీణ మొందుబ్రాణికిల్।మనోహరంబటం మబల్కె కందవం దేమాతరం॥క॥

గీ. అగ్రిదేనతవంచునే శీఘ్రిముగను
హుగ్రినరసింహ మీనామ మెలమితోను
సంగ్రిహాము జేసుపాసన జేసితిలను
నెగ్రియింపంగ నీపై కృతిచ్చినాను.

నరసింహకేర

బేగు—ఆదితాళం.

జ్వాలానృశింహాసుశీల। లాలితముతోడనన్నేలా। జాలమిదేలా॥జ్వా॥

(1) కాలాకంతుడునిన్ను చాల। నెలమితో కొలచి ఆశిమాదులనెమమ హిమాలా। కోలాహలముగబహువిధాల। యిలనుజంపబెంప బుట్టింపగలిగుండెలీలా॥జ్వా॥

(2) పంచవక్త్ర పంచమూత్రి। అంచితముగవృక్కుస్తంభ విచ్ఛేదస్తోత్రి గాంచిహిరణ్యవధమూర్తి। ఇంచుకంతలో ప్రిహ్లాదునేలిన పవిత్రి॥జ్వా॥

(3) సర్వాకర్షణరక్తనేత్ర। గర్వబోతులసమయింప గలిగున్నగాత్రి సర్వోపాసనరహితసూత్రి। తెరవునీవానితరచింత తేనై తిమిత్రి॥జ్వా॥

(4) లలఘుటహాట వెటభగిరో గ్దండ । ఏలవయ్య రిపురక్షయధికుల మార్తాండ । జ్వాలప్రచండముఖండ । జ్వాలగోల్పించి ఖలులదండన జేయుద్దండ॥జ్వా॥

(5) విభ్రాంగాంగమహేరాళాంగ । భ్రేంభ్రేంఘూంఘూం వికృతి నారసింహాకృపాంగ । శుభ్రసరచుము యేనిధిభంగ । అభ్రగతిజే ఠ్ఛసర్వక్రియల ఖచ్చితంగ॥జ్వా॥

(6) టంటంటింటిం యంత్రభీజం । దిటంశౌరాద్రిచాపరగణ్యా శ్చే ధనస హాదం । కుటిలమానస వాదధ్వాజం । స్ఫుటముగనుజేయుతిమి రాంధ కారమహాతేజం॥జ్వా॥

(7) కల్యాణపదకుపకుశంతు । మూల్యమగునీవుచాప్తటనచే మొదట కే దుగ్రంతూ । కళ్యాణమంటపముగాంతు । బాల్యదశలో నిన్ను నేడ నౌసగెమహాంతు॥జ్వా॥

(8) మందహాసప్రముఖ శరణం । కందస్వామి హృదయకమలమధ్య యూతగుణం । అంది సినా సంశభరణం । నిన్నుం జేమాంబుగా నుడివి తిని వినుమి కవనం॥ జ్వాలా॥

బేతాళవుత్సవము.

అరభి—ఆది.

భేతాళోత్సవము జేయుచూ । వేడలిరి ప్రఖ్యాతిగాసురులు మెచ్చ

(1) ఖ్యాతిమీరగ నీమభజనము । నీతిదప్పక సల్పుచును యీమేదినీ ఆనందమూతో । కూతలేయుచు ప్రీతితోడను॥ భేతా॥

(2) నానామానాటా సావేరిపాటలు భజనల్ । వీణె గానములతోడా ధాటైనగజములపై బేతాళునీపూజ, వోనర్చి రతిభక్తితోడ । తామ, వాటమగు తాలిమేళానాల్ । మేటియై వాద్యముల తోడను । ధాటిగా నీమసంకీర్తి । పాటిగా జనులంతకూడి॥ భే॥

(3) కోర్టుజవానులు కొలువ్వాలు శెలవొంది । గొల్చిరెమీనామమే । పార్టీల్ కట్టుక భక్త వరులంత యీవేళప్రదక్షిణనమస్కారము। రామ నేర్పుమీరగ కర్పూరహారతులచే దేజరిల్లుచు । పారుజాతాకుసుమ మల్లెలు । ధీరముగ అర్చనలుజేయుచు॥ భే॥

(4) విరవీగపీకారి ఆశ్వయుజయశుద్ధదశమి । శనివారమందుస్థిరముగా । గౌతమీ తీరవాసమునందు జరిగిస్తిరిపుకువిందూ । రామ । బరు వై నజమీన్దార్లు బొర్లుగట్టియు వుత్సవమందున । తెరపిలేకను నీదు కీర్తి మరువకను యేకదీక్షతో॥ భే॥

(5) అందమైన కొన్నిమందుగుండ్లసరుకుల్ । పొందూదనెగ రేయుచు సుందరమైనమత్తాబ మంచురుబుష్లు । అందందు వెలిగింపుచు రామ యెంచుజూచిన రాజమహేంద్రము సందులేకను నిండియుండగ కందస్వామికి వాంచతీరిన కనకవైభవములతోడా॥ భే॥

సీ. యిలలోను తల్లి కయిష్టమైనపిదప
పాలుమాలి గృహమునుండరాదు
కలతజెందించిన ఆలినేలగరాదు
అక్కచెల్లెండ్రింట కరుగరాదు
వదినెలయిండ్లకు విధికైన పోరాదు
మరదలున్న స్థలాన్న మసలరాదు
అతిప్రేమయైన అత్తనునమ్మగారాదు
గతిలేక పుత్రింట నతుకరాదు

గీ. ప్రాణములుపోవు అతికష్టసమయమైన
జాణలను నమ్మరాదు అణుమాత్రమైన
అటులనమ్మిన పురుషునకు వచ్చుచేటు
వత్సరామృత్యు అర్ధవత్సరముకొచ్చు.

కీర్తన.

శంకరాభరణం—ఆది.

(1) అణువుమొదలు బ్రహ్మాండమంతటను అమరియున్న దేరుకా। తుదమూడగాను లేక। మది యిచ్చియేమిగాక। క్షణమాత్రంబున గురునివాక్యమున జాణపోయె లేక॥అ॥

(2) ధారుణియందున నవద్వారపుర మహాక్షేత్రమందు। సురులసురులుగలరందు। వోరులకు యెడమివ్వకముందు। ధీరమతినిగురువాక్య పద్ధతిని దారిజెడకనుండు॥అ॥

(3) తల్లిదండ్రు లన్నదమ్ములాప్తులు తనకుమొదలయిల్ల। యీకల్ల జగంబెల్ల। దరచగా లేనిదియీలీలా। తొల్లిసంశయను బాపిన మాగురు డానందంబెల్ల॥అ॥

(4) చిజ్జడమైన ముజ్జగంబులు రజ్జుసర్ప భ్రాంతి। నిజగురు స్వజన మందుశాంతి। అన్యజనమెరుగుట కిదికాంతి। సజ్జనదుర్జన గెండుగాక సరిపోవును వేదాంతి॥అ॥

(5) విలాససూన్యంబైన దానిపై తలంపుయికనేల। ఆలహాలమనిచాల బహుజాలినొందనేల। యీకీలుదెలిసి గురువాక్యపద్ధతిని మేలుకొనవదేల॥అ॥

(6) వాసిమీరనై శాఖపురంబున దాసదాసులకును। ఆశతో దాసోహంబిలను। జేసితిని భజనలుకలలోను। మోసమొందరు కందస్వామి పరిభాషలువింటేను॥అ॥

జంటకందార్థం.

ముడకునబోడ చెనుబోడిపాకటుకుగి కుగుకుగడగడంచువడకగవచ్చెక నిడితినిగకు వైద్యంబులవిడదాయెను నొప్పిలోన వేడిమంటలను చూడగ పాకుజకుస్వభావమును విడచివికువకయిటులపాటూలు గలిగుండి పోడిమిగను ఓడ నడియాడు చుండూను విడచిపోవును

నాకు జచ్చిన గూఢముకు రెండవది లేచిన । నాకు సమయును ఓడయును మూడవ శరీరముతోడ సర్వ। వేడిమంటలునూ చూడగ పాకుజను స్వభావమునూ.

జంటకందార్థం.

చిన్నస్వాములవారిని మన్ననతో స్మరణ జేసి మరి నిజస్థితియుగా వున్నది వుస్తట్లుగనా అన్నయ్యా, నాదుమనవి విన్నావటయ్యా తిన్నగ ఖర్మనన్నిటుల తొలియ్యా । జననీ దరిశనముననై మన యింటికేని రాగ, యెన్న డెరుగని పాట్లు యీపత్రికృతికిని వచ్చె।తిన్న గను జూడగను ఖర్మబుద్ధ కన్నను పెద్దదై । నన్నిన్ని విధములజే యుచును యీచిన్నెలను గాంచుచున్నాదివి।న్నావటయ్యా, తిన్నగ ఖర్మనన్నిటుల తొలియ్యా.

సీ. గురునివాక్యముపైని గురియు నిల్పనివాడు
పరమదారిద్ర్యంబు పడునుధరను
శరణు జేసియుబోన మర్మముం చెడివాడు
ఖర్మమై నుర్విలో తిరుగబడును
పరుసంబులాడుచు పరిహాసించెడువాడు
కరుణకపాత్రుడై వేరుపడును
పరతత్వమునునాకు విరివిగా తెలుసునని
భోరుకశిరుగుట విరసమగును

గీ. ధరను యిటువంటిఅన్యాయ శిష్యులకును
సిరులకాసించి గురువులు చెప్పినైన
పరమునకు మార్గమొక్కంతె పట్టుపడక
దొరుకనేరదు దొరికినా మరచియుండ్రు.

సీ. కీరమును గొనివచ్చి పంజరింబుననుంచి
కరముబచేకావి హెచ్చరికజేసి

తోటకూరాయని తేటైనవాక్యముల్
మాటిమాటికి దానిగూటిదరిని
పలుమారుబల్కుచు తెలివైనయాచిలుక
పోలుపార తద్వాక్యములను వినుచు
చక్కనిగళముతో తోటకూరాయని
నిక్కిబల్కుచునుండు నొక్కొక్కవేళ

గీ. తోటకూరను తన నోటికిచ్చినపుడు
దానిపేరును యెరుగునా చిన్నిశుకము
తత్ప్రకారం బుజంభగురు పుత్రులంత
ఇమ్మహిని బ్రహ్మమీరీతి యెరిగినారు.

సీ. ధరణిలోనుదర పోషణవిషయులైన పెద్ద
గురువులమనుచు పేర్బరగువారు
నుదుటందు పెద్ద తిలకంబులనుధరియించి
వేదాంతులంబంచు వెల్లయువారు
కష్టపడకుండ వారిష్టమెనవికొన్ని
శిష్యులవల్ల ముష్టొందువారు
నూతనవస్త్రమొక పాతికరూకకై
వుపదేశములుజేసి బ్రతుకువారు

గీ. ఇవ్విధంబున మానవులు అవనిలోన
స్వంతపనిచేసి సతుల పోషించలేక
సారమావూర్వ ఆర్యులపద్ధతియు
వుర్లగడ్డకు యిరువురు గురువులైరి.

కీర్తన.

ఆభోగి—ఆది.

(1) పరమశ్రీగురు చెరితమూ । వరభక్తకోటుల స్థిరపదము యీమాద

ము । కరుణ గురురాయు నిదిశౌరి । చేరిస్మరియించుము చెరితము ఎరుకమరుపులు భ్రాంతిపీమను । సరగునను చొరబోవుమర లను॥ప॥

(2) పరమరహాస్యబోధము । కూరమతులకు తెలియరాని అఘాతము సరసమగుమాటలకునందని । దురితసంహార మైనపరమిది యెరిగె యెరుకను గురునిపాలిట జరుగురుగ అర్పించకేడని॥ప॥

(3) పంచముద్రాభ్యాసము । గాంచగవట్టిలేనిపోని ప్రయాసము । యించుకైనను అచలగురువుల పంచజేరకగానిపీడను· చంచలంబు నకారుకూత లొంచించువారికి తెలియరాని॥ప॥

(4) బహిరఅంతరపూర్ణము। దేహికినిపై గావ్రూహాయనునది స్వప్నము— సాహసంబున ॥ సోహంబ్రహ్మము । వ్రూహదోచును । అహముని లుచును బాహుబలుడై నట్టిశ్రీగురు దహనపరచక స్పృహానుమోహ యని॥ప॥

(5) షణ్మతంబులవారలు । వున్మణికిపైగానున్న దెరుగరుశూరులు । తనమ్రనోధనమాదిగా తన జన్మబాపినవారిజేర్చి చిన్మయంబగుతన స్వరూపయు అన్వయము చేయించిబాపిన॥ప॥

(6) గర్వనిజపరిహారము । పూర్వఆర్య వుద్వేఛేదనసారము——సర్వకాల మువక్కతీరుగ చలనమొందకనున్న బ్రహ్మము।పర్వతంబులలోన డాగిన శౌర్యమంతులు మెరుగరాని॥ప॥

(7) అందమగుజగమందునా । సుందరమొుప్ప అచలగేరినరులందునా మంధిమూకల సందడిలోబడి గుందులాడెను కందప్వామికి సంది యము లేకుండజేసిని బంధువులుచిన్మయస్వాముల॥ప॥

చతుర్భాషాకీర్తన.

కీరువాణి——ఆది.

శ్రీగురురాయుని మానసచరిత్రము కొంగుగనివిన్న ।

(1) అగామిని ముందు దెల్పునన్న । జగమునకు మున్ను గల్గియున్న ।
తగవు తెగటారిపోవుగన్న । గగనరంజన ప్రిభావభావము ఘుడియ
లోనసున్న । సొగసని జెప్పటకిదిమన్నా ॥శ్రీ॥

(2) అంజిభూతపదు నంజికళ్లై యుందవంజగ ప్రాపంచం । సంజీవనసర్వ
జీవధారం । నంజిఆవుడాచు సంచారం ।వంజిగశక్తి నుడై భారం ।
అంజిఅంజియుం యిరువత్తంజిలె యిరుక్కుదువోరుసారం నంజి
నాల్ నంబిక్కొంమధీరం॥శ్రీ॥

(3) మెరుకమరపులను తొరిగినట్టి యోగురుతహామనజెల్లుౕ । ధరను
సర్వక్రియల నెరవేర్చుౕ । పరముమొద్దనుచు తనకుగ్గల్గుౕ । ఆరు
పది అక్షరములనెరుగుౕ । నిరుపమనిర్గుణ నిర్మలమైతా నిరాకా
రమయ్యెౕ । నరుగుస్వప్న భ్రాంతులిటుపయ్యెౕ ॥శ్రీ॥

(4) దుృశ్యజాల ప్రపంచవిభాగమె ఖడీహైమెరాదిల్ ।శాశ్వతాసం
దసమాజమెబోల్। విశ్వాసఃసెఛోడోమత్ మెహిహాల్। అస్వ(శ్రీ
గురుచరణోంకెగుజుల్ । కశ్యపాది ఋషిపుంగవసేవిత నిశ్చయ
భావముఖోల్ । పశ్చిమచష్మదేఖెతబబోల్ ॥శ్రీ॥

(5) కందస్వామి హృదయకమలమధ్యే కమలనాభదర్శనం । సందియా
రహితమైన దేపరం । నిందలచెగుందుకొన్నదె జగం । మందహాస
మున దెల్పితివ్విదం । వందనఅర్చన వాగ్వాదంబుల నెరుగరానిదే
నిజం । కందువుల కావలీవలి దెస్థిరం॥శ్రీ గురు॥

సీ. మాయమాటయటంచు మాయమాటలుబల్కి
కాయసదుపాయంబు చేయబూని
ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యమిచ్చెద మాని
మోయుసాగిరి గదా దాయమెల్ల
హాయినొందెద వాని తీయని పలుకులుచె
హాయులు జాపుమ స్థాయి రోయ జేసె

కాయశులు మూఁడందు కానరా దోకటిని
న్యాయము వలె నుండు మాయకూడ

గీ. హాయినాకును సంతోష మాఱు భాయి
మాయకును మాయతీపాయె వట్టిపోయె
స్థాయివిడచిన మీఁదట సాక్ష్యమేది
త్రోయబడుదురు యీమాయపాయవిడకా.

మంగళం.

శుద్ధసావేరి—రూపకం.

(1) మంగళంవిశ్వ దశదిశలనీరూపే । కాంగమై ప్రజ్వరిల్లిన శ్రీరంగ నాథపుంగవాసంఘం । పొంగుచు పలుతేరంగుల । సంగుడవగునీ స్మరణక గరచుచును । రంగుమీర మృదంగ తాళములతో సం ఘంబంతక రంగ । బ్రోవంగన్నా ష్టాంగం । మం॥

(2) నిరతము గురింశో । హరినీచరితాపరుల । దురితహరము పరదేశి దొరవనుచునుధర । శరణు అభయకరమిడితివని శూరులు నారదు లాదిగ । మొరలిడితిరి సాక్షిరంగ । మం॥

(3) వందనం లక్ష్మినాథావినోదా। ముకుంద మాధవగోవిందా జనన్నా థఛెందమనెను । కుందన పళ్ళెరమధ్య । సుందరకర్పూర హారతి కందండందించెనుగొను॥మం॥

—పద్యములు—

(1) సారంబా గురుబోధను । ధీరంగా పాటినెంచి యెఱిగినయెరుక గురునికర్పించనావల । గురుడేతానయ్యె తాను గురుడై వెలసెక

(2) గురుగోష్టికోరునరుడిల । పరుసంబులు మానిదిరుగు క్రినుమెరుగ వలెక । సరసంబుగ తావన్నిట కుక్కుటబకలవణరీతి కుదిరుం ఔసరీ

(3) తనుధనము మనసు త్రియమును । వినయంగా గురునిపాదకట్లంబి

డిపై । తానన్న వస్తువెచ్చట । పూనికతో దీన్ని దెలియ మానం
బయ్యెన్ ॥

(4) బహిరంత రదృశ్యంబుల । విహితంబుగ నొకటిజేయు వాడే
పూర్ణుం । డహామను ప్రజ్ఞనునిల్పడు । సహాయింపడు సాధనలను
ఐహికాముష్మికన్

(5) సంకల్పమె జగస్సృష్టికి । అంకురమైవెలసెగాని వేరింకొకటా । పొం
కమగు గురునిజేరిని । స్సంకల్పమె జన్మసూన్యమనిరి కృతార్థుల్

(6) బూటకపు మెతుకగురువులు । దాటిస్తుర జనన మరణ ప్రవాహ
మునుండిన్ వాటమగుమాట్లచేతను కూటికి నార్జించి పిదప
చేటెరుగరిలన్

(7) వేషములేయుచు యిహామున। భాషలుఅధికంబునేర్చి దేశములెల్లన్
భాషించి భోరుగొల్పుచు । కానులపై ఆశవిడక కడకేగెదరా

(8) కాలంబధికముగడపిన । జాలంబా విద్యలెల్ల జాలకరచిన్ విలు
వగు నెగురుని కరుణతో । సలలితముగ మెంచిచూడ కల్లైదో
చున్

(9) పొత్తములధికముజదివిన । చిత్తముచెడి విత్తమెల్ల రిత్తపరచిన్
మత్తులు సదసేవించిన । వృత్త దయాతన్ను తెలియ సత్యంబిదియా

10 మనునాశమైన యోగము । తనువుతో గూడుంచు వానితాతల
తరమా । మునుబ్రహ్మదులకైననను । గనుటకు శక్యంబు గాక
గాధపడిరిలన్

(11) వాదము భేదము దెచ్చును మేదినిలో ? అధికవిద్య మెతుకుల
కొచ్చున్ సాధించ యోగమందున యేదినిగానట్టివస్తువందుదురిలను

(12) ఆకారనాదమందున । వూకారము ప్రణువబిందు వుత్పన్నంబై
మాకార గురునిపొందిది। సాకల్యముగాను త్రిపుటియేకంబయ్యెన్

(13) సుకృత దుష్కృతమూలము । ప్రకృతికే2 నెన్నవలసె యిదినిజ

ముగిదా । హంకృత్త్వముజనినావల యేకృతులను జేయుటకును
యొవహింసు నిలక్

(14) ఖరమువలె ధనళి భస్మం బరయుంగా । మేనుసలది దగుగుట
లెల్లక్ । పరకీర్తి నొందు దేహము । ధరమృత్తుసగల్పి నెనుకపరమె
న్వరికా ॥

(15) కవికిగల లక్షణంబులు । వివరించెనె జెప్పటకును వేత్తనుగానో ।
స్థవులారా మీాదుచెంతను । స్థానమునుగావించిమిమ్ము సదగొను
టకునై ॥

(16) చిల్లర వేల్పుల గొలచిన । ఫుల్లముచెడి సులువుదప్పి చలనము
మొందెా । కల్లమహి కెల్లనిదియె । తల్లైపాలించిదెమ్ము తొల్లిపగిది
పన్ ॥

(17) ఆవరణె కోవెలగని । రావరణే భావతీతబ్రహ్మంబగా । జీవశివ
భేధమెంచకి । భువిలోవర్తించువాడు భూసురనొప్పక్.

(18) కందను కందిను అందను । కుంటిను మందిడిసగాని సంకిసించడదే ।
డెందంబు చిందుపరచను । అందముగా బృందమందు చెందేమె
లగుక్ ॥

(19) శ్రోత్రియుడను చలనమొందు । భాతిననాదు మతిని చలసగతులు
గలిగియుండు । నీతిజీవులకిట్లు భూతలంబునగల్గు । హితవుతోడ
నిపు వినవదేల ॥

(20) దమ్ముకొట్టవచ్చు నిమ్మళిమొందచ్చు । తొమ్మిదింటబారి తొల
గవచ్చు । సమ్మతించుకలేని అమ్మనివిడిపింప బ్రహ్మదేవునికైన
భ్రమయువిడునె ॥

(21) భజనాంతసారంబు సుజనులెరుగవలయు । కుజనులకేమెరుక కుక్షి
లోన । నిజమెఱింగినవాడు గజముబోలను । తథ్యమనుచుదీన్ని
గాంచవలయు ॥

(22) కందము చేసినకందము । లందునచందస్సునార మేమెరుగికీలల్ । వందలుగ వ్రాసిమరచెను । యెందునఅందమునుదోచ 'అందఱ దెల్లన్ ॥

(23) అందంబగు కందంబా । నందంబును నొందినిందు యిందఱిలోనన్ సందియ మెందునునొందక । సందేహార బోధ్రపుమంచు, కందము బల్కన్ ॥

గీతము.

(24) గణములోకసారి దశ శతము దానమిడిన । నిజము తెలియనుయజ్ఞ హోమాదులందు । త్రిజగపాలకముఖ్యాధ కార్యకైన । గురుని జేరక పుణ్యది యెరుగబడదు ॥

(25) వేదశాస్త్ర పురాణాదివిద్యలెల్ల । చదివిభ్రమతీర సమరిసంబంధి లేరు । మదనిగురుకివ్వలేనట్టి అధములిలను । బూడ్దిలోబోయు పన్నీరు పోడిమగును ॥

(26) నాల్గువిధముల శిశ్రూష చాలజేయ । మలిన మిడిపిందరిజేర్చ మాయనీడ । సులువు దీనికి మరియుకటి సమములేదు । చెలియవిడి పినంప పోషింప గురునిదక్కు ॥

(27) మాటనిర్జించి మరిమాటనార్జించి । సూటదెలసి దీని మీట నెత్తి మాటచేరువాసి సాటివ్వరిలమీద । దీటుచేసిదీని వాట మెరుగు ॥

(28) అననియందున కలిజెప్ప నెవరికోరకు । భావభావంబుతెరచేటి అను భవులకు । తోవజూపింప సాఖ్యమై దనరుచుండు । సావధానంబుగా దీని భావమొదుపు ॥

(29) శ్రీవణము ననసిద్ధధ్యా నక్రమము । భువనచ్ఛేదన చేసేటిబున్యావ రుని । సావధానంబుగా నొదవు భవము తొలగు, అవనితొలగిన పాయంబు నంటబోదు ॥

(30) మహినేగదాయున్న మహిమలు వేల్పులు । కానక పూనికల్ తనువు
క్షొసలు । మనసు లేనివెనుక మరెజగంబిక నేడ । వినుముదీన్ని గ
గొనుముసిలో

(31) మహిలోనమహిమలు మాయకూట మెగాది । అహమునేదాసిలో
అనుసరించి । సోహంబ్రహ్మంబనుచు వొరలేరు గగనంబు । త్వంబు
దార్ధసహితి పూర్ణమౌను ॥

(32) శిక్త రాజరికంబు దిక్కులెల్లనుండ । యుక్తి జేదురంట యుర్విలోన ।
భక్తి ముక్తియు రెండు పరగయెరువికవిను న్మిమిక్కుటముగిదీన్ని నెరు
గిసలయు

(33) సకలచరాచర జంతుజాలముల కెల్ల । సాక్షిగానుండు బాంహ్యాకర్తైన
మనసు । యున్నియునుగాని గురునిసన్నిధిగాంచి । కన్నుకవలి
వలవున్న దాన్నెవలయు ॥

(34) అంకురంబైన యూమూలదుంపసుంకు । కుంకుడేరును పెల్లింపశంక
రుండు । గురుని రూపంబుగా వచ్చి గొణగకున్న । నరునిశక్యంబె
నాగిడ్డనూడబెరుక ॥

(35) గానబడు చున్న సాకారమూలమెన్న । లేని మాయావినోదంబు
విలగాని । పూనిశోధింప భ్రాంతికి మొదలు లేని । గాంచమొందున
ఎరుకకుపునికిపట్టు

(36) ప్రతిమలారాధనలవల్ల ఫలితమేమి । ఖ్యాతిగా ఆత్మపూజయె స
తతమనుచు । సల్పలేకను అజ్ఞానమూఢులెల్ల । గతిని తెలియక
సమ్మతిని కుమతులైరి ॥

పురాతన పుంగవుల సూచన.

—అధ్యాత్మ్రి గి జెంద్రిమోక్షము—

1 సీ. పౌనరంగి సంసార వారాసిలోపల పాంచభౌతికమైన పర్వతంబు.
మూడుశృంగంబులు వేమకళోగల్గు । సందులో పర్గంబులన్నిగలవు
నదపంచ కోశంబు సంతియె వెడలుపునందు । దైవతబృందంబు
లతిశయిల్లు । నాల్గైన కిసములు నాట్యగానవిలాస । యువతులుం
దురు తపసులుందు రంమ । పక్షిగణములు మితిలేని వృక్షసమితి
గృహాలమృగరాసి జలకాస్త్రిగోచరంబు । తృణ సమూహంబునై
యొప్పు దివ్యశైల । మందువిహరింప గజరాజు కలపియయ్యె 1

2 చ. ఒకనాడా కరిమాయగూడి గిరికిన్ వచ్చెన్ విలాసార్థమై । యకి
లంకస్థితి క్రీడసల్పుచు పిపాసాయత్త చిత్తంబునన్ । వికలుండై భవ
కూపముం గని మహావిరప్రితాపోన్నతిన్ । సకలేబంబులు జూడ్ప
రా వరిగ తాసంప్రీతిచేతిస్కుడై ॥ 2

3 గీ. జూచ్చిభేదోదకంబుల నిచ్చతోడ । ద్రాపినిజమేపదిక్కుల తగల
జల్లి । యందువిహరింప ఖర్మంబు యడ్డగించి । యొడసిపట్టెను కరి
రాజు నొసరుమకిం॥ 3

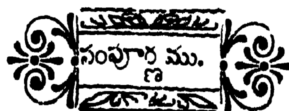
4 శా. సాకారాత్మ కరీంద్ర వాదములు । రోపాధీశుడై ముక్త సత్యా
కారార్జిత నామమకరంబాసక త్తోబట్టిరాడో కారాంతగుతెన
చిత్తము పరాయత్తంబుగా నికలో । భూకాంతేశుని సన్నుతింప
దొణగెన్ భూతాత్ముడై నిత్యుడై ॥ 4

5 చ. పదములు నేలబూని । నిజప్రాణసమీరణ పంచకంబు । సమ్ముద
మునగట్టి తద్విషయ మోహములన్ నెడబాపి యింద్రియా లనగ
బారనిక మనమాక సబీజమునందు జేర్చినీరజ । నిభ దేహు పాదక
మలంబులు ఆత్మదలంచుచున్నెడన్ ॥ 5

6 చ. అలపంకేజము లోనిలో బయలులో । నామూలసౌధంబు డాపల
ముక్కూట భుజంగ యుక్తయుతో దీపచ్ఛాయలో పాపలో । గల
చందాత్రిపమందు నింతుకళచే పాత్రిపొందగా నూఫులో । గల
చిద్వ్యాపకునే భజింతు మదిలో కౌతూహలంబొప్పగన్ ॥ 6

7 చ. నిజపాలాంతరసూక్ష్మరంధ్రమున । విస్తీర్ణాంక బింబాతర । ద్విజమ
ద్యాంతర వహ్నులోపల మహా దీప్తప్రిభారాసిలో । ద్విజకాంతా
ఖిల రత్నపీఠమున శోభిల్లెన్ సుఖాసీనుడై । ద్విజగారిద్విజు తా
గజేంద్రుని సువాక్ప్రారశబ్దంబులన్ ॥ 7

8 సీ. ఆలించి మేలెంచి గీలించి యోగంబు చాలించి లాలించి సంభ్ర
మించి । విభరాజుకభయంబు । యూనలంచికటాక్ష వీక్షణచక్రింబు
తీక్షణంబు।బంపిన శతకోటిభాస్కరద్యుతినేగిభవనకుహంనమున బొచ్చి
ప్రిభలమెం । తనాగ్రాత్రియుతమగు ధాతుశి మకరింద్రు । శిరము
ద్రుంచియతని హతంబుజేసి । కడగివిడిపింప శిద్ధుడై కాంక్షయొడల
బయలుసాధించి స్థూలంబుబాసి లింగ। దేహమునజొచ్చి వైకుంట
గేహమతులభక్తినేగెను పరిపూర్ణభవ్యమూర్తి 8

శ్రీ

కందస్వామి కృత చంద్రహాస నాటక్.

(1) శ్రీ భూమండలమున కేరళదేశపు భూపతిదళసాగ
నామముచె వెలసెక్రిమాక్రిముగ
ప్రమాదపు కాలవశము రాగ
సమరసలువిడి వరదుర్గీశాగ
ప్రేమమీర యొక సుతుని జనించెను స్వామి కృపయురా.
ఏమియును దోచక నృపులీలగా॥ శ్రీ

(2) దారిపోవు కాశ్మీరపండితులు వీని గృహాము చేరి
వారి పరిశ్రమలను వినగోరి
స్వరములను గ్రహస్థానము చూచి
వారు జాతకంబు శుభమనిరి
కూరిమి తోతలి తండ్రిలు బాలకు కొసకునిలువ రనిరి
పరితపించుచును వారు జనిరి॥ శ్రీ.

(3) సప్తమదినమున మత్సరదేశపు మహీపతిసేనలతో
లిప్తలో కోటపట్టుపగతో
ప్రాప్తమని దళసాగునిగడతో
పోడచ్చివై చిరె ధీరమతితో
ఉత్తమసతియగు సప్తపాలిప్రాణమిడిచె తనపతితో
వ్యాప్తమగుపరమేశ్వర కృపతో॥ శ్రీ.

(4) పసిబాలుని కుంతలదేశమునకు పట్టితెచ్చెదాది
ఆశతో గనుపుచు నూపాది
యిటుల త్రైవత్సరములు ఛేది
అకాత్తున జచ్చె ముసలిదాది
ఈశునికృపచే యిరుగుపొరుగువారిశిశువుకుపాది
జేసినను పెరుగుచుండెనాడి॥ శ్రీ.

(5) యింతలో బాలులు గూడుక యాడుచు సంతసమగువేళ
కుంతలామంత్రి జరుపు సభల
శాంతులై వింతజూచుమొడల
కాంతితో నిండియున్న కళల
సంతోషంబున యిద్దరు బల్కిరి సాముద్రికజాల
పంతమున పరికించిరి చాలా॥ శ్రీ.

(6) పాపడెవడో వీనిరేఖలెల్లయు పరగశుభప్రదము
తప్పకను యీకుంతలపురము
గొప్పగను ఏలుననుచువరము
జెప్పెదము యిప్పుడు జయ స్వరము
ఓపికబట్టిన నీపరివారము బరిమార్చుట నిజము
యనగవినిమంత్రి నొందెభయము॥ శ్రీ.

(7) కొన్నిదినముల వరకు మంత్రి తనకపటబుద్ధిచేత
మన్నికతో చేరదీసి ఘాత
పన్ని పిన్నవాని మెడకోత
మేనుగుద్రొకటి తెమ్ముచేత
అన్నమాటలను విని తలార్లు యాపిన్నవానిచేత
బూని గొంపోయిరి అజ్ఞాత॥ శ్రీ.

(8) చిరుతనీవు శిరసునరికి తెమ్మని చెప్పెమంత్రివీలు
యనుచువారదీయ జూచి బాలు
డరహారా జూపవయ్య కళలు
ధైర్యమును దప్పుచు తడబడలు
పరమపావనము ఖలుల కప్పను పరగగుండెఝల్లు
జారపగానరికి రారవేల్లు॥ శ్రీ.

(9) కాలివేల్లుదొన్నతో నెత్తురుకుంతలమంత్రికినివగ
జాలివిడి మిగులతాను నవగ
యిలనుశత్రుడైవను నాకనగ
పలువిధకట్నము తమకొసగ
మేలుపొంది యాతలవరులిరువురు చాలసంతసముగ
కల్లగెలిపించితిమని జనగా॥ శ్రీ.

(10) సలుపుమంటలకు తాళలేక బాలజేసెనొకగోల
ఇలను దొరలసాగె నెత్తురుల
పలుతెరల పరమాత్మునిమోల
లీలలోతాను యుండువేళ
కుళిందుడను తత్సంతిసేవకుడు పిల్లలకుడు చాలా
సల్పెనొకవ్రతమును భూపాలా॥ శ్రీ.

(11) హరిధ్యాన్నము జేయుచు కుళిందుడాయడవి త్రోవబట్టి
అర్పులను నేర్పునకని పెట్టి
దరికిచేరిబిడ్డ చెయిపట్టి
త్వరితముగ గృహిణిచేతబెట్టి
పరమానందముతోడ సతిపతులు పరగతొట్టిగట్టి
నిరతమును పాలించిరి తట్టి॥ శ్రీ.

(12) నృత్తగీతవాయుద్యషంగశిప్రదముగు నచ్చోట
చిత్తరంజనపండితన్నోట
గత్యము శిశువృకు పేరినుటు
తొత్తుకొని చంద్రవదన తేట
యిత్తెరగున చంద్రహాసుడని నామకరణశోభిక్కినుటు
స్తుత్యపాడివంట ద్విగుణగుణా॥ శ్రీ.

(13) నానాటికి చంద్రహాసుడిల శాస్త్రశస్త్రనిపుణతను
పూని అభ్యసించె నతిత్వరను
వినయమున విద్యలెల్ల తాను
ఘనులు మెచ్చేటి సాహసమును
మన్నకాండ్రి నెల్లరకు తాను బహుమనఃప్రీతితోను
మున్నుశత్రుకోటి సంఘమును॥ శ్రీ.

(14) దిశలకెల్లి రైతులపైపైకము వసూల్చేయుమంత్రిల
వశముగాకూరకుండె కుంతల
దేశమంత్రియును జాబువ్రాసిల
కులిందునిరాక గాంచి మిగుల
ఆశనొంది పైపైకము యీసాల్వసూల్చే యుటేభల
శానులన్నియును జేరగావల॥ శ్రీ.

(15) యీవార్తలకును కులించుడప్పుడు వివిధయత్నములను
సేవకులబిలచి చెప్పగాను
భావమున చంద్రహాసగనెను
భువిని వీరినిసేగెల్చెదను
శావలొందరు భటులుతురగములు ప్రియాణముకుగాను
భువినిశత్రుల బరిమార్చెదను॥ శ్రీ.

(16) రావలసిన కిస్తీలుబకాయిల్ జవదాటకనండి
యినని దుర్బలులనెల్ల చెండి
అవనిబహు కీర్తితోనునిండి
స్తవముజేసిరే మతులుపండి
తోవబట్టిరే కుంతలనగరము దంకులోనుయుండి
అవనిజయశబ్దమువేయుండి॥ శ్రీ

(17) తెచ్చినదవ్యముచూచి తండ్రిబహు హెచ్చరికతోలేచి
హెచ్చగుప్రియసుతు నిటుగాంచి
మెచ్చిచేరికనుతి రావించి
వత్సనీకీర్తి వల్లనుంచి
తెచ్చినధనరాసుల లోసగంబును మంత్రి కప్పగించి
స్వచ్ఛముగ కథాసరళివిచ్చి॥ శ్రీ.

(18) వన్నెకాంతిమన్నెదొరల నెల్లనుతన్ని జంపిఘడియలో
పిన్నసుతుడిటుల జేసెజ్ఞప్తిలో
పన్ను గడజేసెనయ్య అతిత్వరలో
అనేకులు వీర్ని జంపు విషయములో
అన్నత్వంబున జొచ్చి దచ్చిరే పన్ను గానుఅడవులలో
వున్నధనమెప్పగిస్తి తానాలో॥ శ్రీ.

(19) మొదటనానుతుడు మారుబలముతో గదుముకెళ్లి మన్యముపై
మదమునుహ్పంగు కీచకుల ధరిపై
గదతోనది మొదగజేసినే యిలపై
అదియుజూచొదలి చెలగిరేగి గిరిపై
సాధారణులీక్రియను జరుపుటకు కలదధీమయాధరిపై
మేదిని సర్వమహిమ శ్రీహాపై॥ శ్రీ.

(20) కుళిందుసెలవిచ్చిన పలుకులు విని కుంతలమంత్రియునపుడు
కలను బాలుండు యెవడో ధీరుండు
చెలువుగాబాలుని జూచెదనేను
వెలయకీర్తి యందు హరుడైనాడు
చాల యీర్ష్యతో కుళిందగృహముకు కదలెనయ్యా కుంతలుడు
కుళిందుని సుతునిజూచి విస్మయుడు॥ శ్రీ.

(21) తీరుగాను చంద్రహాసు డను యీపేరు చెల్లునీసుతకు
కోరినట్లున్నదయ్యాముఖ తళుకు
వరముచే ప్రాప్తమయ్యే హితనీకు
కారణంబెట్లు యున్నదో తుదకు
యీరీతిని వాక్కుతో బల్కుచు మదిలోనాడు నేను వనమునకు
నరుకమని బంపితిగద యీసుతకు॥ శ్రీ.

(22) తలపోసెనాడు తలచు నరుకమని తలవరుల కిచ్చెవారు
బాలునేమి జేయకిడి చుండేరు
కాలునందుండు వ్రేళ్లు మరియూరు
వీలుగని వ్రేలునొకటి నరికారు
కులపాతకులను నమ్మిన యెడలను కోటకొచ్చు పగపోరు
కలకలల్ దప్పి యుండెవిచారు॥ శ్రీ.

(23) పూని యేమియును సైచకమనమున తనలో తాను యోచించి
మనన్నృపునీని నెట్లయిన గాంచి
ఘనమగు తన కూతురు నిప్పించి
మన్నిక తోతమగృహముకు రావించి
పన్నుగాను యీరాజ్యమంతటికి పరగరాజు గావించి
మున్నునీని పరాక్రముగాంచి॥ శ్రీ.

(24) పురుషవారసులు చక్రవర్తికి పరగనెవ్వరును లేరు
దరిమిలానాకు గల్గెకుమారు
డరయ యీరాజ్యమంతనకిచ్చేరు
యనుచునిరతమునునమ్మితీరు
కోరికలన్నియుభంగపరచుటకు తిరిగివచ్చె యీశూరు
డరమరలు గల్గెగదా యీమారు॥ శ్రీ.

(25) తనమదియందున కుట్రవిషువకను పన్నెను మరియొకతీరు
చిన్నికుమరుండు మదనుడనుపేరు
దలచివ్రాయబూనెనయ్యొకకబురు
యెన్నవలదయ్య వీనిహుషారు
వెనుకముందు మరి ఆలోచించక ఘనముగాను యీమారు
వినయమున పనికానిమ్మాతీరు॥ శ్రీ.

(26) వుత్తరమును నీయొద్దకు తెచ్చినవాడు నాకమిత్రుడు
వుత్తముడధికుడ అల్లుడవీడు
యిత్తెరగు నాలోచించినవాడు
జత్తవము గొత్తిగించుమీకీడు
వేత్తవనుచు విషమునిచ్చి వీనికి క్రొత్తమంగళముపాడు
జూస్తునీ చమత్కారమీనాడు॥ శ్రీ.

(27) యిటులవ్రాసి తనమొహారునద్ది పటుతరముగానుమూసి
జటాలున యీదినమేలేచి
కోటలో నాకొమరుని జూచి
భటులు యెవ్వరును లేకజూచి
యెటులజేసెదవో చంద్రహాస నీసాహసమునుగాంచి
నీటుగాక శుభంబు యోచించి॥ శ్రీ.

(28) పరగప్రసిద్ధంబైన తురగమును గరిమతోడతట్టి
జరుగురుగ అరుగప్రయాసముబుట్టి
గుఱ్ఱమును చేరువచెట్టున గట్టి
మరువుకెందారగ సాగె యాజట్టి
కూరిమి కుంతలమంత్రి పుత్రికతో కూడియుండె నొకపట్టి
యిరువురాకూరుని జూచిరి పట్టీ॥ శ్రీ.

(29) వీని ముఖమునను ప్రకాశమానము పూనిమెరయుచున్నది
యనుచు కనులార జూచె చిన్నది
మనసు మెటుదోచ కూరకుండది
తనసహోదరుని జూచి
గనిన తక్షణము మెల్లన విచ్చియుచదివి ఝల్లుమనెమది
వీని పుడమి నెట్లు రక్షించేది॥ శ్రీ.

(30) నమితుడను వాక్యముకు మొదట దీర్ఘమిడియుతా దిద్ది
ప్రేమ విషమనగ యానుదిద్ది
లేమ మడచి విడచి తనబుద్ధి
సామి పైనిలపి గడచె సద్ది
మామ్మాలుగ చెలికత్తెలు విషయకు కురులు బాగదిద్ది
ఏమె చెలిమారె నీదుబుద్ధి॥ శ్రీ.

(31) నిదురలేచి చంద్రహాసజనె నామకనుని నదనమునకును
యిదిగో మీతండ్రియొసగె జాబనెను
చదివి జూచదరి వీనిముఖము నను
కొదువ యేమనుచు లోనతా జనెను
ముద్దు చెల్లెలగు విషయకు తల్లికిముందుజెప్పె శుభమూను
హితులు సమ్మతించి నిలచి రచటను॥ శ్రీ.

(32) శుభమహోత్స్వముస దలచి పండితులరభసమునసురావించి
దబ్బునను మూహూర్తదిర్ణణముగాంచి
శుభమునేటి సంధ్యాకాలమునుంచి
విభవమును జరుపుసమయమును యెంచి
సభవారందరు గూముక మంగళసూత్రధారణగావించి
గుంభినిమహావేడుకలు మించి॥ శ్రీ.

(33) అంతట కుంతలమంత్రియు వెడలెను కుళిందునగరమునుంచి
కొంతదూరముం బ్రాహ్మణులగాంచి
సంతసమునను మంత్రినిదీవించి
కాంతుఃహా నీయల్లుని మదినెంచి
వింతలుజరిగెను మీకోటందున వేడ్కయునగ కోపించి
మంత్రి వీన్ని తన్ని తరమునుగాంచి॥ శ్రీ.

(34) కోటజొరగబోటులెల్ల గూముకనివ్వాహలుపట్టగను
యూటపాటలను జరుపుచుండగను
మిట్టిపడి మంత్రి యెగిరిపడగాను
దుష్టసుతసీకు మదియుభ్రమసేను
పట్టిని అన్యాయంబుగ చెరిచెబ్రిష్ట వెధవనీవేను
కటకటా ఏమి ఆక్రమిదియనెను॥ శ్రీ.

(35) మీూ చేవ్రాలుతో పంపినపత్రిక చూచి క్రమము— నేను
జేస్తినేగాని అన్యమెరుగాను
జూడుకోవయ్యా యిదిగో పత్రికను
యనుచు చీటి తండ్రిముందడగాను
హా చెడినచ్చెను కార్యమటంచును అతిదుఃఖముతో తాను
జూచి అల్లునితో కలయుచుూతురును॥ శ్రీ.

(౩౬) ప్రియవచనములను బల్కుచు మదిలో కుట్రవిడువకను తుదకు
జయము చంద్రహాస యిటుపై మనకు
హాయినిచ్చేటి కాళికో వెలకు
రేయిసమయంబు జూచి నీవటకు
పాయసాన్న భక్ష్యములు దేవికి పరగనిచ్చి సీబసకు
నయము మీారభయమిచ్చుగద నీకు॥ శ్రీ.

(౩౭) మంత్రిపలుకులను సమ్మతించెనామర్మ రహితనృపసుతుడు
కుంతలుడు తలవర్లను బిలచపుడు
కుంతలాకాళిగుడికి నృపసుతుడు
జంతువుగ అర్పితమానట నేడు
యెంత తెలివితో వానిపాలిస్తినో అంతబహుమతులు నేడు
పంతముతో మీకు నొసగెదను జూడు॥ శ్రీ.

(౩౮) మరుచటి రేయిని చంద్రహాసుడా మందిరముకు జనబోగ
మర్మమెరుగని మదనుండటురాగ
జరుగు రెక్కడికి జనెదగీలాగ
కోరెకోకటుంది జేసినే వేగ
పరుగునవచ్చెద బావానిలుమని మదనుడుజని గుడిజొరగ
క్రూరులతని శిరసునరికిరి వేగా॥ శ్రీ.

(౩౯) తలవర్లు సుతుని తలనుపట్టుకొని తండ్రియెదుట నుంచగను
గోలుమని తలచి నేల వ్రాలగను
వెలవెలబోయి యేమిదోచకను
పలుతెరలు ముఖముజూచి బొగలగను
కలిమి చెలిమి బలిమిక నాకేలని తళుకులాయుధముతోను
గళముకోసుకను బ్రాణమిడచేను॥ శ్రీ.

40) కుంతలదేశాధిపుడీవార్తను అంతసాంతముగ వినెను
యంతపనిజరిగె నింతలోపలను
పంతముగ మంత్రిజరిపె అక్రమును
స్వంతముగ చంద్రహాసుకడ జనెను
సంతసముతో నాపుత్రి నేలుకొని సల్పురాజ్యభారమును
చింతవిడి నేనొనర్తుయోగమును॥ శ్రీ.

(41) అందముగా చంద్రహాసనాటక్ సందడి బృందముగూడ
కందస్వామందున పాటలుబాడ
మందిచిరితల శబ్దములయతోడ
జెందుపరవశమనెడి యొకజాడ
సందియరహితుడు సర్వేశ్వరుడీ సర్వజనులకాపాడ
బంధువై వెలసి పుడమిలో లేడా॥ శ్రీ.

అఖండగోదావరిపుష్కరం

కందస్వామికృతఛన్

—:(o):—

(1) అఖండగోదావరిపుష్కరమునకు ముఖ్యముగ లేతెంచిరివింత
మృకండసుతుడగు మార్కండేయుని ప్రకాశమానముయానంత

(2) యోగులుభోగులురోగులుత్యాగులు నిగటముతేలివసాగసర్లు
పగలురేయనక భగవంతునిపై పాటలుపాడెడి ధీవరులు.

(3) మగువలభరణము లాక్రమించుటకు దిగులులేనిదగాదార్లు
జగడముదౌర్జన్యముమాన్పుటకై మిగిలిరి వెయిపోలీస్‌వార్లు

(4) సెగతెగలుగగుబొందు తగవులను పరిష్కరించతగుప్రాఘసర్లు
దిగంబరులు రాజులు మంత్రులు సేనాధిపతులు బహుతురగములు

(5) లెక్కించుటకునల లెక్క లేకపిక్కటిల్లిరే పేసింజరులు
[illegible] లుపోలీసులేక బహుతొక్కటపడిరే పలుతెర్లు

(6) [illegible] యందు జనులకువాటములేర్పరచిరి ఫోరలు
ఇంట్లుగున్నది లేనిది చూచుటకరుదెంచిరిగడకలక్టరులు.

(7) రాకాయించుకొని జనులిలబహుగాసుఖముదప్పెనే బ్రాహ్మణులు
చక్కనైనబొమ్మలతోనింపిన ఎక్కువైనబహుబంగళ్లు

(8) ఏష్ యనెడు డిస్ట్రిక్టుకలక్టరు పారుసల్పైజవానులకు
ఘోషకువేసుక బక్కెట్‌చైన్‌మే న్నిరుగసాగికే వీధులకు

(9) భూదానము గోదానము రజతముహేమదానవస్త్రదానము

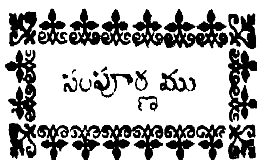
మేదినిసవధాన్యాదులదానము ముఖ్యమైన లవణదానము.

(10)పిండిముద్దలాపిండము వేసిరఖండముగట్టుకుదరులందు
దండిగపాత్తరలివ్వసాగిరి ముఖంబులైన బ్రాహ్మణులందు.

(11)కీలకవత్సరశ్రావణ శుద్ధఏకాదశి శనివారమున
చెలువుగప్రారంభించిరి బహుళసప్తమి వరకోకవిధంబున

(12)మంగళవాయుద్యంబులనేకము రంగుమీర వీధులయందు
పొంగుచువాహనతేరులు భజనలుసంగములై దారులయందు

(13)కందస్వామియీపందడిగాంచుచు పొందుగపాడెను అందందు
వందనమయ్యాసర్వేశానీమహిమ తెలియయవ్వరికందు.

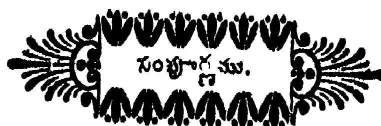
కందస్వామి కృత కపోత సీసమాలిక

వినరయ్య వన్నెకెక్కిన ఘనకిలాడీలు చెన్నుమీరగమనకున్నషోకు
పూర్వకాలంబున సారంగధరులాదిసరసులు సల్పిరిధీరషోకు
ఘనధీవరుల్ సదామనసునిల్పునటంచు గగనమునదృక్కునుగట్టుషోకు,
మనసునంతరిక్షమార్గంబునకుసోకు మనమెన్నశఖ్యమామాయషోకు
అవనిపక్షిజాతులన్నిటికంటెను పావురముషోకు యేపరగనాకు
ద్రావిడాంధ్రబంగాళదేశమునకొకరీతి రివలఖరీదులు పావురములు
జాతులువన్నెలు నీతిహితమిత్రత్వసతత సంతోషంబుసల్పుపక్షి.
దివమునసక్షత్రలేమినగుటంజేసి యీవిధపావురాల్ నెలమితోను
యెగరవేయగలేచి గగనమంతటబారి నీలనక్షత్రాలలీలపగిది
గనుపించినంతలో ఘనులుపరికించిరి కన్నులపండువై ఘోషలిడుచు
యిందలిశ్రేష్టులు ఇరువురుననుగూడి మందపిట్టలపేరు అందముగను
దెల్పిమాయొక్కసంతోషంబులచుదీర్చి యిందలికొన్నిటినిమ్ముమాకు
అనిబాలులిటులనుగ గనిదాబిడీల్తలుపుప్పూనిదెరచి ఛత్రలంకరించి
మాప్రభుత్వములోన పాలనకాబడ్డ విప్రజాతిపావురములపేళ్ళు
జాకులు చీనాలు మరిజాకుచీనీలు మూచీనిఘేరువాతామ్రాలు
గుల్దారురేగ్దారుజల్దుసుర్మయుతారకాషినీషీరాజ్దుబాసి పట్ట
స్రేమైనధూమాలులొక్కాకలంకాలు కుమ్రీలుపుగ్గాల్తురంతరీలు
రొక్సత్ వేడ్కజూపుమక్షీలుబారియాదూదియాకై రజంగ్గిలజోడి

వాటమైనట్టియాలోటన్లు యాహూలుద స్త్రీకల్మిదాడ్యాలజోడ్,
ఆశనుబుట్టించు బన్నరై బడంగాలు కాశ్మీరకొడాః సాకిజోడి,
రోషన్లుప్రాదాలుపీలాలుగోడియాలు పర్ చీనిసర్ చీనిసషోడాలు
భువినిపేర్పొందిన కోవిలాబేగ్డాడు మక్కాసునబ్లక్ కతంగజోడి
విలువకుదొరుకనిపలు తేలిసుర్మాలు ఆశ్చర్యక్యాకమర్ నీలజోడి
అరుదుగాదొరుకని గిరదాలుకాకస్లు చురుకుదాలత్ గిరేబాదుజోడి
కచ్చాకరాసచ్చ దూదియాషికరన్లు కచ్చిపేట్ సర్ బజ్ కుందాసటీలు
గాకనుమరికొన్ని జోకుపిట్టలునేను షోకుజేసెదను యీలోకమందు
పిట్టలనెగరేయ ముట్టునుగగనంబు దిట్టమైనట్టినాపిట్టజాతి
తోకనుపదమూడు యీకెలుకన్నులు స్ఫటికముకొరు విస్తారస్ఫుటము
వక్రిమనఖములు చిన్నిగోధుమపన్నుమట్టసము పైకూటిమణగియుంచు
చాతిదళమైక తివాటమాపిట్లకు సూటితయారులు చేయురతులా
వెదురువెంపలిజామి వాయలదళములు నదలకనొకర్షూమ వృడకబెట్టి
చల్లార్చితెల్లారె కీళ్ళురెక్కలుతడిపి యుండయుందరర్షూముమనుండనిచ్చి
గుంటకలగరసాన గంటెలురాగులు తడిపిఆర్చివాటితిండికిచ్చి
గుడమునీరునుగల్పి గుర్తుదాహంబిచ్చి విడచినపావురంబేమిజెప్పను.
గంగాళములయందు రంగుగల్పిననీట అంగకేనీడ చెలంగవెప్పను
మూషుకళ్లీల నాష్టాలతాలులో దూరపల్లాలను దీయవెప్పను
మొగరవేయగమాయడేగవచ్చెనుదిగువఆభ్రిమొక్కటిఅడ్డముగనువచ్చె
పావురములన్నియు పరగయీవిధమునచెలగిమబాయించినూన్యమద్యో

గీ. గానిపిట్టలను మనము ఘట్టిగా పెంచబట్టి
ఉన్నపోయిన లక్ష్యంబు మసకునేటి

[illegible]గా కందస్వామికినున్న గుఱిలో
[illegible]న్ని కావలెను హితులార వేడ్క మీఱ.

గద్య. వుమామహేశ్వర గోత్రోద్భవులగు తిరువత్తూరు ముత్తుస్వామి మొదల్యారు ద్వితీయపుత్రుడగు తి॥ కందస్వామి మొదల్యారు వలన రచియించబడియె.

శ్రీగురు. తి॥ చిన్నస్వామిపరమహంస పాదార్పణమస్తు.

ఈగ్రంథములువలయువారీ క్రిందియడ్రెస్కు వ్రాయవలెను.

వేముల రామస్వామిగారు

రాజమండ్రి.

కొత్తపేట.

శ్యామలాంబకోవెలసమీపము.

